

CZAS CZCHOWA

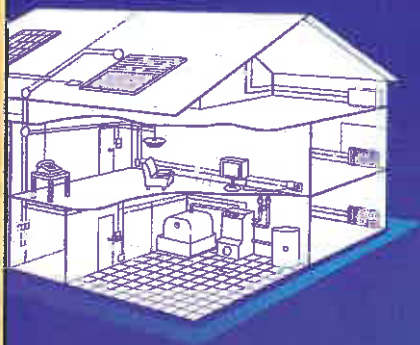
NR 290
Wrzesień
ROK XXVI
CENA 4.00 ZŁ
ISSN 1232-6755

MAGAZYN INFORMACYJNY GMINY CZCHÓW

*„Jesień idzie
i nie ma
na to rady...”*

WOD.-KAN., C.O., GAZ SYSTEMY SANITARNE INSTAL-MONT TECHNIKA GRZEWCZA *Hydraulika od A do Z*

Józef Piwowar
32-864 Lewniowa 73

tel: 14 686 02 27
tel kom: 782 646 122
biuro@instal-mont.pl

MONTUJEMY

- instalacje solarne
- kotły węglowe, gazowe
- podgrzewacze
- biały montaż
- kominki z płaszczem wodnym
- ogrzewanie podłogowe
- powietrzne pompy ciepła
- modernizacja
- istniejących instalacji

SPRZEDAJEMY

materiały i urządzenia
instalacyjne w ofercie:

- kotły węglowe
- kotły gazowe
- grzejniki
- pompy
- rury
- kształtki
- itp.

Vaillant, De Dietrich
Pierwsze uruchomienia
Przeglądy gwarancyjne i okresowe
Serwis

www.instal-mont.pl

usługa wraz z materiałem z 8% VAT'em

okna

drzwi

rolety

parapety

moskitiery

roletki

PRODUCENT STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ
32-863 Tymowa 367

Tel. 14 68 60 520
www.seko.eu

Tel. 14 68 60 440
biuro@seko.eu

„Czas Czchowa” – Magazyn Informacyjny Gminy Czchów, miesięcznik samorządowy, nakład 750 egzemplarzy.

Adres redakcji: ul. Szkolna 1, 32-860 Czchów, tel. 0-14/6636088, e-mail: biblioteka@czchow.pl

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna w Czchowie, red. nac. Ewa Godlewska-Jeneralska. Pismo zrzeszone w PSPL.

Za treść ogłoszeń i reklam nie bierzemy odpowiedzialności, nie zwracamy niezamówionych materiałów. Zastrzegamy sobie prawo do skrótów i opracowań tekstów. Skład i druk: Brzeska Oficyna Wydawnicza, Brzesko, ul. Czarnowiejska 1, tel. 0-14/ 6861470.

**CZAS
CZCHOWA**
MAGAZYN INFORMACYJNY GMINY CZCHÓW

Drodzy Czytelnicy Czasu Czchowa

Miło mi oddać w państwa ręce kolejny numer naszego gminnego miesięcznika. Mam nadzieję, że przypadnie Państwu do gustu bo choć – z powodu pandemii koronawirusa – mało jest imprez, na których możemy się spotykać, to jednak wyszukuję dla Państwa, mam nadzieję, interesujące tematy dotyczące naszego życia i zapraszam do współpracy interesujących ludzi.

Mam też w tym numerze niespodziankę. Rozpoczynamy druk POWIEŚCI W ODCINKACH! – jak na porządny magazyn przystało. Autorkę powieści świetnie Państwo znacie i lubicie – to Edyta Czyżycka – polonistka z czchowskiej podstawówki. Akcja powieści oczywiście osadzona jest w Czchowie.

Znajdą tu też Państwo teksty naszych stałych felietonistów ale też zaproszenie do wspólnych inicjatyw na rzecz gminy Czchów. Bardzo jestem ciekawa, czy uda nam się Państwa namówić na wspólną pracę i zabawę dla dobra i piękna Czchowskiej Ziemi.

Muszę się też Państwu przyznać, że mam pewien niedosyt – bardzo brakuje mi zdjęć nas – mieszkańców. Koronawirus spowodował, że nie spotykają się panie z Kół Gospodyń Wiejskich i Stowarzyszenia 60+. Zawsze dodawały tej gazecie kolorytu. Brakuje też imprez dziecięcych i tej radości, jaka biła ze zdjęć. Życie online nie ma tego CZEGOŚ!. Czekam bardzo na powrót naszego normalnego życia i tego, by móc Państwu przekazywać relacje z tej normalności.

Pozdrawiam serdecznie

Ewa Godlewska-Jeneralska

POWRÓT DO SZKOŁY... TRUDNIEJSZY NIŻ ZWYKLE!

TADEUSZ PŁACHTA

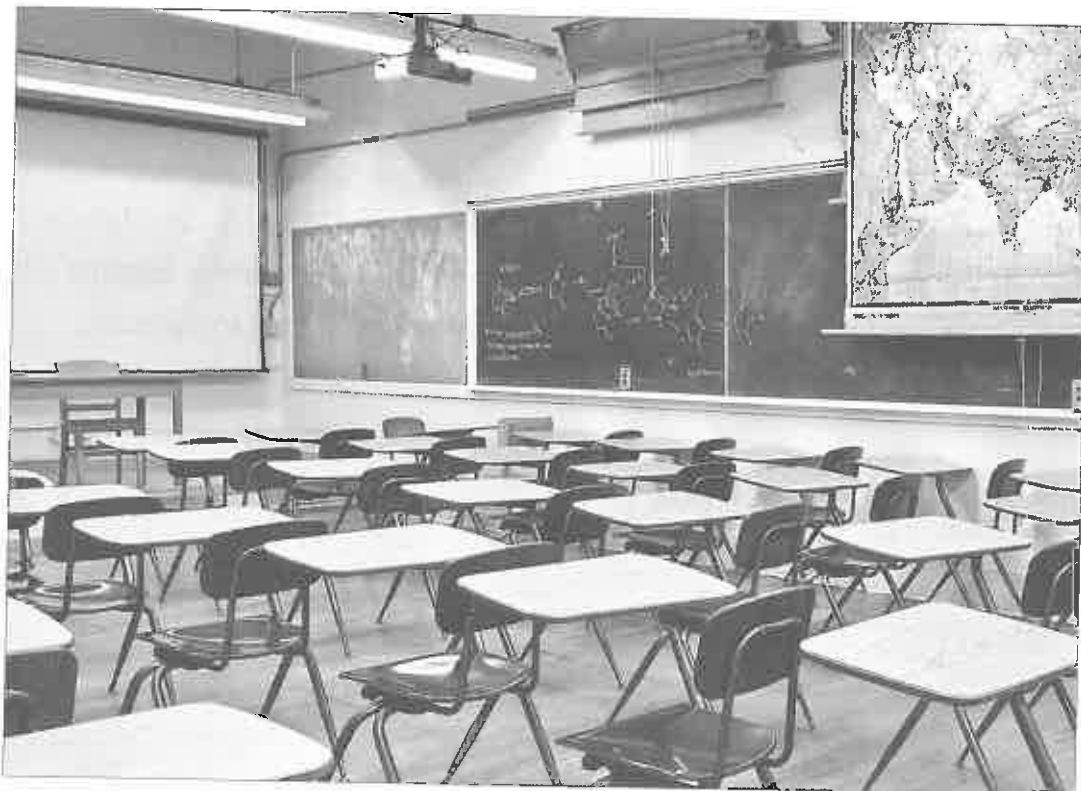
Długo czekaliśmy na powrót dzieci do szkół i przedszkoli, czekaliśmy będąc w niepewności do ostatnich dni przed rozpoczęciem roku szkolnego 2020/2021. I wreszcie nadszedł ten dzień, kiedy po blisko 6 miesiącach, możemy powiedzieć, że „życie szkolne” wróciło do normalności. Uczniowie zasiedli w ławkach szkolnych, nauczyciele stanęli - ku ich uciesze - przy tablicy i w bezpośrednim kontakcie ze swoimi podopiecznymi, rodzice powrócili do swoich zakładów pracy. Nim do tego doszło dyrektorzy szkół i przedszkoli, pracownicy administracji i obsługi musieli przygotować obiekty do funkcjonowania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego oraz rekomendacjami Ministra Edukacji Narodowej.

Zabezpieczono odpowiednie środki ochrony, środki do dezynfekcji, przygotowano sale lekcyjne, sale zabaw, place i boiska przy obiektach oświatowych. Opracowano odpowiednie procedury postępowania mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się wirusów, a także okre-

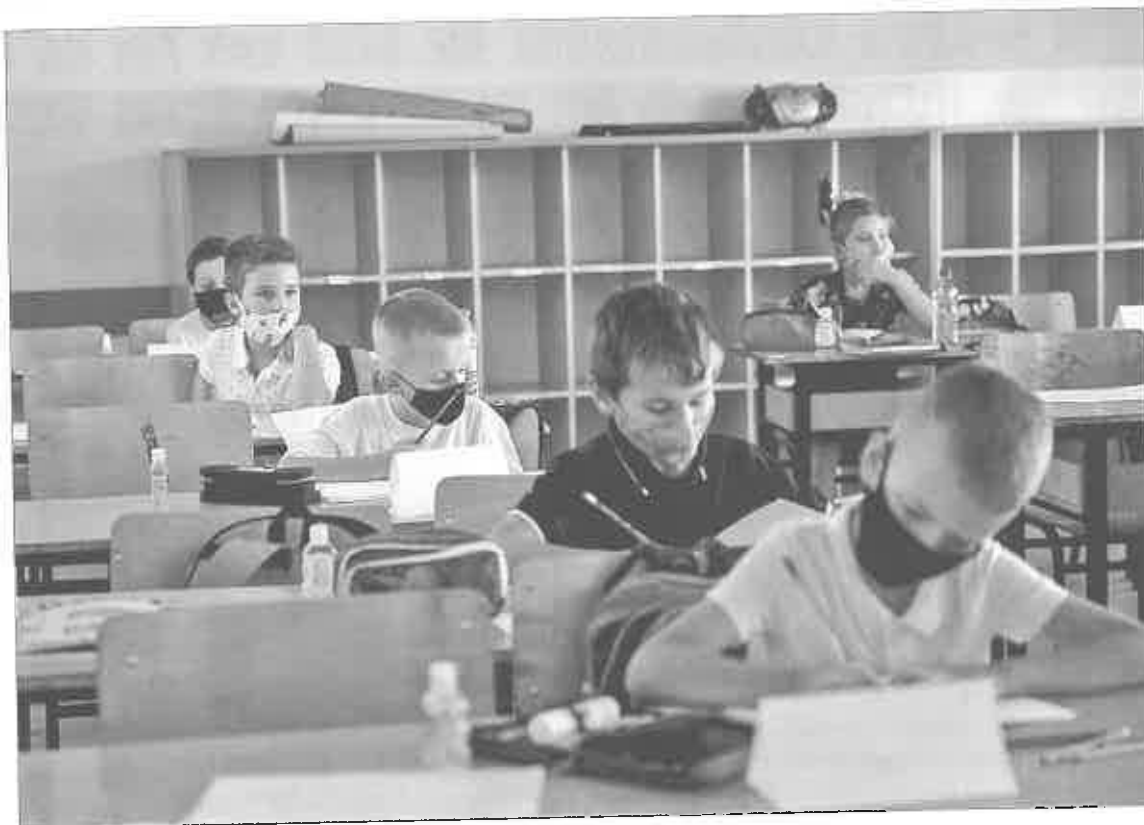
ślają postępowanie na wypadek stwierdzenia w jednostce przypadków wirusa. Procedury uzyskały pozytywną opinię Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Samorząd czchowski zorganizował spotkanie w Publicznej Szkole Podstawowej w Tworkowej, w którym uczestniczyli rodzice, dyrektorzy oraz nauczyciele. Omówiliśmy wszystkie sprawy, które nurtowały nasze społeczeństwo przed rozpoczęciem roku szkolnego. Czy w związku z tym, wszystko jest jak dawniej? Niestety nie. Mimo, że zajęcia odbywają się w bezpośrednim kontakcie uczeń-nauczyciel, to wszyscy mamy świadomość, że otaczająca nas rzeczywistość jest różna od tej, jaką pamiętamy z okresu sprzed pandemii. Zmieniła się organizacja pracy szkół, jest to związane z koniecznością zachowania odpowiednich standardów związanych z przebywaniem osób w szatniach, powoduje to wydłużenie czasu pracy szkół. Na wydłużenie czasu pracy szkół ma wpływ, wzrost liczby przerw obiadowych, jest to związane z przepisami, które nakazują zachowanie odpowiednich odległości pomiędzy spożywającymi posiłki. Zmienia się również organizacja dowozów, a z tym związany jest dłuższy czas poby-

tu dzieci w świetlicy. Przepisy sanitarne są priorytetem, wszyscy musimy się do nich stosować. Ważne jest wzajemne zrozumienie, poszanowanie i dostosowanie się do tych regulacji, które zapewnią możliwie najwyższy standard bezpieczeństwa. Mamy świadomość, że w różnych mediach ścierają się ze sobą dwie sprzeczne teorie odnośnie tego, czy jest korona-wirus? Czy może go nie ma? Instytucje publiczne działają i muszą działać na podstawie obowiązującego prawa i muszą się do niego stosować. Dyrektor jednostki oświatowej jest zobligowany do wprowadzenia rozwiązań określonych w przepisach prawa, wytycznych GIS, itp.

W tym miejscu pragnę zaapelować do wszystkich Państwa, którzy jesteście tzw. KORONASCEPTYKAMI. Bardzo Was proszę o wyrozumiałość i przestrzeganie procedur wdrożonych przez szkoły i przedszkola, nie chodzi tutaj o rację, czy inne mało istotne ze względów bezpieczeństwa spojrzenie na sprawę. Dyrektor ma obowiązek zrobić wszystko, by zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy szkoły, czy przedszkola. Stosowanie się do tych procedur, jest być może swego rodzaju uciążliwością, ale

to uciążliwość, którą warto ponieść w zamian za poprawę bezpieczeństwa. Postaramy się wspierać w tym trudnym czasie i zrobimy wspólnie wszystko, aby nie narażać naszych dzieci na niepotrzebne ryzyko zachorowania. Tylko spójność, jednolitość przekazu, pozwoli im (dzieciom) zrozumieć, że należy podporządkować się zaleceniom. W naszym wspólnym interesie jest zrobić wszystko, aby

nauczanie mogło odbywać się w jak największym stopniu stacjonarnie (najlepiej w 100 procentach), każdy przypadek stwierdzenia podejrzenia występowania zarażenia lub kontaktu z zarażonym, będzie powodował wyłączenie jednostki oświatowej z systemu nauczania stacjonarnego. Im bardziej będziemy karni wobec przestrzegania rygoru sanitarnego, tym bardziej, będzie malało prawdopodobieństwo zarażenia się, a tym samym przejścia pracy jednostki na tryb zdalny, bądź hybrydowy.

Mamy za sobą doświadczenie 4 miesięcy pracy zdalnej. Wiemy, że ma on pewne zalety, ale też cały szereg wad.

Obecnie jesteśmy lepiej przygotowani do takiej formy nauczania, po pierwsze ze względu na doświadczenie i przemyślenia po ubiegłorocznej organizacji nauczania zdalnego, ale też i z powodu zakupu ze środków zewnętrznych kolejnej partii komputerów do wypożyczenia dla uczniów (więcej o programie „Zdalna Szkoła” w osobnym artykule), tym razem to 46 komputerów. Dzisiaj mając na uwadze, że może się zdarzyć konieczność przejścia na wariant zdalny nauczania, możemy też wspólnie omówić mankamenty, jakie towarzyszyły tej formie pracy z uczniem. Warto, to zrobić teraz, kiedy jesteśmy w bezpośrednim kontakcie. Wszyscy ma-

rzmy o powrocie do pełnej normalności, wierzę, że dzięki naszej współpracy to się uda. Mamy takie same cele, którymi są nauczanie i wychowanie na jak najwyższym poziomie. Wszyscy chcemy dobra i rozwoju uczniów, więc współpracujemy przy ich realizacji dla dobra naszych najmłodszych mieszkańców.

W rozpoczynającym się roku Życzę wszystkim dużo spokoju, zdrowia i nadziei na lepszy czas. Życzę sukcesów w nauce, sporcie, działalności artystycznej. Wiele satysfakcji z podejmowanych wyzwań. Powodzenia.

Tadeusz Płachta
zastępca burmistrza gminy Czchów

NOWE KOMPUTERY...

Gmina Czchów kupiła do szkół 46 laptopów w ramach programu: „Zdalna Szkoła+”, pochodzących z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”, działania 1.1: „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego

internetu o wysokich przepustowościach” dotycząca realizacji projektu grantowego pn. Zdalna Szkoła+ – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego. Zakupiony sprzęt trafi do uczniów szkół podstawowych i umożliwi naukę w formie zdalnej uczniom, którzy do tej pory nie mogli w peł-

ni w niej uczestniczyć, ze względu na brak sprzętu. Gmina Czchów z programu otrzymała środki finansowe w wysokości 105 000 zł. Łącznie w ramach Programu ZDALNA SZKOŁA i ZDALNA SZKOŁA + zakupionych zostało 81 laptopów za łączną kwotę blisko 190 000 zł.

T.P.

Rzeczpospolita
Polska

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

W SPRAWIE KORONAWIRUSA NIE STAĆ NAS ANI NA ZBYTNIĄ NONSZALANCJĘ, ANI NA KATASTROFICZNE WIZJE WYWIAD Z BURMISTRZEM MARKIEM CHUDOBA...

Ewa Godlewska-Jeneralska: Panie burmistrzu, jesień idzie i nie ma na to rady... że zacytuję piosenkę... - Gmina Czchów jest na tę jesień przygotowana? – myślę tu oczywiście w kontekście zakażeń koronawirusem. W związku z tym, że wiemy już na temat koronawirusa więcej niż wiosną, trochę się do niego przyzwyczailiśmy a raczej do życia z nim ale specjaliści przestrzegają, że druga fala zachorowań nas nie minie.. Dla władz gminy to wyzwanie – jak wielkie?

Marek Chudoba: Na pewno różnica między wiosną a jesienią to doświadczenie okresu 6 miesięcy, a to szmat czasu, aby wyciągnąć wnioski i w rezultacie dostosować się do czekających nas wyzwań. Ja osobiście bardzo ostrożnie, ale i rozważnie przyjmowałem wszystkie, zarówno oficjalne, jak i medialne informacje. Bezpieczeństwo nas wszystkich

przede wszystkim, a potem dywagacje. Nie stać nas zarówno na zbytnią nonszalancję, ale i też na katastroficzne wizje. Prawda leży jak zwykle gdzieś pośrodku. Dlatego, jak sami Państwo zauważyliście, nie zamykałem urzędu, tylko przeorganizowaliśmy system obsługi mieszkańca. Jak już wcześniej w wywiadach zauważyłem, wszystko zależy od nas samych, apelowałem o spokojne podchodzenie do tematu. Niewątpliwie największy chyba udział w naszych zachowaniach kreują władze państwa oraz media. Odpowiedzialność osób stanowiących prawo i organów egzekwujących je to warunek niezbędny w tak trudnych przecież dla wszystkich sytuacji. I to bez względu, czy mamy wiosnę czy jesień, bo można już dzisiaj zadać pytanie – a co będzie w zimie? I jak zwykle optymiści rzucą hasło „będzie lepiej!”, pesymiści natomiast zamkną się

w domach, a realiści podejną do sprawy z rozsądkiem, ale bezpiecznie zachowując spokój i rozwagę. Tego na najbliższy czas życzę sobie i Czytelnikom.

E.G-J.: Dziękuję

ALKOHOL DO DEZYNFEKCJI – NIE DO PICIA!!!

Jest wrzesień. Idzie jesień i z nią II fala pandemii koronawirusa. Należy się spodziewać, że ze wzrostem zachorowań na COVID-19 zaczną obowiązywać różne dodatkowe przepisy wprowadzone w celu walki z epidemią.

W internecie można znaleźć przeróżne pomysły na samodzielne sporządzanie płynów do dezynfekcji rąk i regularnego odkażania powierzchni przedmiotów z naszego otoczenia, które bywają dotykane przez różne osoby. Niektóre z tych pomysłów wskazują na alkohol mający właściwości odkażania. Pamiętać jednak należy, że takimi środkami na bazie alkoholu nie można odkażać wszystkiego, a przede wszystkim organów wewnętrznych człowieka.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) przestrzega: **Picie alkoholu nie chroni przed zakażeniem. Picie alkoholu w okresie epidemii osłabia odporność organizmu.**

Płyn zawierający 60% alkoholu zabija bakterie i wirusy na naszej skórze i przedmiotach, ale w organizmie działa

zabójczo na komórki, z których zbudowane są tkanki organizmów naszego ciała. Eksperci podkreślają, że płukanie ust, gardła alkoholem nie daje żadnej ochrony przed wirusem, a alkohol pity może nam tylko zaszkodzić, bo zniszczy ciała odpornościowe zawarte w śluzie wydzielanym przez śluzówkę nosa, czy gardła mającej służyć zabezpieczeniu naszego zdrowia.

Dezynfekcja wszystkiego, wszelkie zabiegi higieniczne i unikanie kontaktu z osobami zarażonym jest bardzo ważna dla zdrowia. Jednak najważniejszym zabezpieczeniem przed zakażeniem koronawirusem SARS-COV-2 jest własny system odpornościowy organizmu człowieka. Naukowcy udowodnili, że alkohol osłabia ten system odpornościowy, a osoby pijące często alkohol są bardziej podatne na choroby zakaźne, czyli także na COVID-19. Bez własnej odporności organizm ludzki nie potrafi walczyć z patogenami (chorobotwórcze bakterie, wirusy i pierwotniaki), które wnিকną do niego.

Osoby nadużywające alkoholu często zapadają na zapalenie błon śluzowych

tchawicy i oskrzeli, co może prowadzić do zapalenia płuc skutkującego niewydolnością dróg oddechowych. Ostra niewydolność dróg oddechowych jest najpoważniejszym powikłaniem choroby wywołanej przez koronawirusa SARS-COV-2.

Alkohol spożywany w nadmiarze oddziałuje szkodliwie na zdrowie zawsze, czyli nie tylko w okresie epidemii. W okresie epidemii trzeba postawić na trzeźwość! Dlaczego?

Światowa Organizacja Zdrowia, naukowcy, a szczególnie lekarze wskazują, że człowiek będący pod wpływem alkoholu zachowuje się mniej racjonalnie, bo:

1. ma mniejszą zdolność do właściwej oceny sytuacji, w jakiej się znalazł,
2. częściej podejmuje błędne decyzje,
3. ma większą skłonność do ryzykownych zachowań,
4. nie potrafi dokonać bezpiecznych, czyli dobrych wyborów działania mających nieocenione znaczenie dla uniknięcia zakażenia.

Epidemia wywołana przez SARS-COV-2 zaatakowała niemal wszystkie kontynenty. Masowe zachorowania na COVID-19 uczyniły, że stała się pandemią. Jest niebezpieczna ze względu na łatwość przenoszenia się na drugiego człowieka, a świat nie był na nią przygotowany. Nie znany był ten wirus przez współczesną naukę. Naukowiec całego świata dokonują badań, pracując nad wynalezieniem szczepionki i skutecznych leków.

Rządy poszczególnych państw wprowadzają przepisy, które należy konsekwentnie przestrzegać, aby spowolnić przenoszenie się zakażeń i zmniejszenie umieralności. Służby zdrowia koncentrują się na walce z pandemią COVID-19. Starają się dotrzeć do świadomości każdego człowieka z informacjami, które mogą pomóc uchronić się przed zakażeniem.

Pandemia niesie ze sobą przykre konsekwencje, jak: uciążliwe kwarantanny, lęki, stresy, restrykcje, długotrwałe leczenie sanitarne

1. ogromne uszczerbki na zdrowiu w postaci uszkodzeń różnych organów,
2. zgony osób bliskich, których nie udało się uratować,
3. niepowołane szkody w edukacji, gospodarce itp..

Wydawało się, że wszyscy skupią się na zabiegach, aby uchronić się przed chorobą, przed śmiercią, a nadużywający alkoholu zapomną o nim na rzecz dbałości o zdrowie. Stało się jednak inaczej. Na całym świecie statystyki sprzedaży alkoholu poszybowały w górę. Od wybuchu pandemii odnotowano wzrost

wydatków na napoje wysokoprocentowe w porównaniu do analogicznego okresu z 2019 roku sięgają nawet 30%.

A jak piją Polacy w czasie o pandemii?

Pierwszy etap badań przeprowadzonych przez profesora Jana Chodkiewicza z Instytutu Psychologii Uniwersytetu Łódzkiego miał na celu zdobycie wiedzy o używaniu substancji psychoaktywnych (szczególnie alkoholu) w okresie pandemii. Ich wynik: Prawie 30% badanych pije ryzykownie alkohol. Przekładając tę informację, zdobyto wiedzę, że trzy osoby z każdej dziesiątki badanych pije ryzykownie, czyli dużo.

Katarzyna Łukowska – p.o. dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) uważa, że pandemia sprzyja zwiększeniu spożycia alkoholu. Do sięgania po alko-

hol skłania ludzi przedłużający się okres życia w wysokim napięciu nerwowym, którego przyczyną jest lęk o zdrowie i życie własne oraz swoich bliskich, niepokój o pracę, zarobki, o realizację swoich planów i potrzeb życiowych. Izolacja, brak kontaktu z ludźmi (często bliskimi), zaburzone nawyki, poczucie braku wolności stały się źródłem stresu pchającego niektórych do używania alkoholu jako leku przeciwdepresyjnego, po którym następuje poczucie ulgi i poprawa nastroju, ale na krótko. Ciągłe używanie go prowadzi do dalszego obniżenia nastroju, pojawianie się stanów lękowych, depresji i innych zaburzeń psychicznych.

Wniosek: alkohol nie pomaga w pandemii i nie należy używać go, bo pomaga na stres, nastrój. Są inne sposoby redukcji napięcia nerwowego. Należą do nich:

1. aktywność fizyczna w postaci prostych ćwiczeń gimnastycznych, spacer, biegi, jazda na rowerze
2. czytanie książek, oglądanie filmów - przeogromny wybór
3. własna edukacja, pogłębianie wiedzy, nauka języków
4. zabawy i rozmowy z dziećmi
5. wideorozmowy z przyjaciółmi, rozmowy telefoniczne z rodziną
6. majsterkowanie, drobne nawyki, gruntowne porządki, itp.

Artykuł zredagowany na podstawie materiałów opracowanych przez Instytut Łukasiewicza na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czchowie

NA ILE JESTEŚMY BEZPIECZNI? FELIETON TZKW

Nie zawsze od nas zależy w jakim stopniu czujemy się ogólnie bezpieczni, jeśli jednak chodzi o koronawirusa – a jest to sprawa nadal bardzo aktualna – to już sami sporo możemy uczynić, aby to poczucie własnego bezpieczeństwa znacznie zwiększyć. Mimo, że wszyscy już doskonale o tym wiedzą, to jednak przypomnę: maseczki, społeczny dystans, częste (i dokładne) mycie rąk, to podstawowe i najprostsze metody na zwiększenie naszego bezpieczeństwa. I naprawdę warto je stosować.

Jednak nie zawsze i nie wszędzie one wystarczają. Są miejsca, zawody i sytuacje, w których te podstawowe zabezpieczenia nie wystarczają. Ot, weźmy choćby szkoły, czy szerzej - szkolnictwo. Przed niedawnym rozpoczęciem roku szkolnego ministerstwo wydało ogólne wytyczne i zalecenia w sprawie ochrony przed covidem, a na dyrekcje poszczególnych placówek zwalono obowiązek opracowania (i wdrożenia)szczegółowych metod zabezpieczeń. Nie zardroszczę dyrektorom placówek oświatowych tego zadania. Stworzyć system zabezpieczeń dla kilkudziesięciu, a czasem setek rozbrykanych młodych ludzi, jest praktycznie niemożliwe. A jednak musieli czegoś takiego dokonać i dokonali. W różnych placówkach, sięgnięto po różne metody. Przykładowo: zajęcia rozpoczynają się o różnych porach, naprzemiennie młodzież wychodzi na przerwy, nie zmienia się sal lekcyjnych itp. itd, a wszystko po to aby w szkolnej społeczności do minimum ograniczyć

wzajemny kontakt. Czy to skutecznie zabezpieczy placówki oświatowe przed wysypem zarażeń? Dopiero zobaczymy. Trochę inaczej sprawa zabezpieczeń wygląda w różnych służbach – policji, pogotowiu ratunkowemu czy straży pożarnej. O ile policja i pogotowie ratunkowe dysponuje wiedzą gdzie znajdują się ogniska wirusa i znają tożsamość osób przebywających na kwarantannie, to już strażacy – a szczególnie strażacy ochotnicy, takiej wiedzy nie mają. Czasem, po zadysponowaniu do akcji otrzymują oni ostrzeżenie, iż mają udać się w miejsce zagrożone czy zarażone koronawirusem, lecz głównie opierają się na przeprowadzonym wywiadzie, już na miejscu działania. Jak bardzo ważne są w takich przypadkach dokładne i dość szczegółowe informacje, niech zaświadczy autentyczny i niedawny przypadek naszych czchowskich strażaków. Pewnego dnia otrzymali oni wezwanie do siłowego otwarcia „covidowego mieszkania”, do którego nie mogła się dostać załoga specjalnej karetki pogotowia. Jako, że w takim przypadku obowiązuje pełne zabezpieczenie czyli specjalny kombinezon, odpowiednia maseczka, okulary, rękawiczki, czyli zestaw którego założenie zajmuje trochę czasu, wyjazd strażaków, siłą rzeczy, nie następuje tak szybko jak to zwykle bywa. No i ta zwłoka okazała się w tym akurat przypadku niejako zbawienna. Dla właściciela i mieszkańców domu, do którego mieli się udać. Okazało się bowiem, iż - już chyba na poziomie centrum powia-

domień - błędnie podano numer domu i służby wysłano nie tam gdzie trzeba. Wyobrażacie sobie reakcję i szok ludzi, którym nagle i bez powodu wyłamuje się zamki w drzwiach wejściowych? Na szczęście wszystko w porę się wyjaśniło. Wniosek z tego? Dokładna, jasna i czytelna informacja także jest swoistym zabezpieczeniem, zwłaszcza w okresie pandemii, która wbrew twierdzeniom niektórych ludzi, trwa i ma się całkiem dobrze. Bezpieczniej więc będzie dla nas nie „pchać się” w duże ludzkie skupiska, pamiętając o tym, że coraz więcej ujawnia się „mędrców” twierdzących, iż żaden koronawirus nie istnieje, a wszystkie te środki ostrożności, zabezpieczenia, zakazy i nakazy, służą jedynie gnębieniu nas szaraków, co oczywiście – jak już nieraz udowodniono – jest kompletną bzdurą i którego to twierdzenia nikt zapewne na własnej skórze nie chciałby sprawdzać. Najprostsza więc odpowiedź na tytułowe pytanie brzmi: na tyle, na ile sami o to zadbamy.

TZKW

GMINNE SPRAWY...

BUDOWNICTWO DROGOWE W NASZEJ GMINIE...

Trwają prace remontowo-budowlane przy drogach gminnych. Jak co roku w budżecie na ten cel przeznaczamy ok 1,5 mln zł. Większość tych środków kierujemy na nakładki asfaltowe. Decyzję, na które odcinki dróg należy położyć nakładkę w poszczególnych miejscowościach, podejmują w większości mieszkańcy na zebraniach wiejskich, kierując na ten cel część środków finansowych przeznaczonych do ich dyspozycji. Pozo-

stałe drogi, zwłaszcza te, do których dostajemy środki zewnętrzne z różnych innych źródeł zostają wybierane wspólnie z sołtysami i radnymi. Mówimy w tym miejscu o drogach powiatowych czy też wojewódzkich, gdzie przy każdej odbudowie dróg musimy z własnego budżetu desygnować środki współfinansujące inwestycje. I tak, do dróg powiatowych na odcinku Złota – Biskupice Melsztyńskie i Tymowa – Iwkowa musieliśmy doło-

żyć 223 tys. zł. Obecnie modernizowany odcinek drogi wojewódzkiej w Tymowej dofinansowujemy kwotą ponad 290 tys. zł. Do tego dochodzą budowy parkingów. Tylko w ostatnim okresie wybudowaliśmy kilka tysięcy metrów kwadratowych miejsc postojowych i jak sami widzimy ciągle tych miejsc jest za mało. Łącznie tylko w tym roku modernizujemy ok. 5 km naszych dróg gminnych oraz współfinansujemy budowę dróg

GMINNE SPRAWY...

Droga Piaski Drużków

Droga Piaski Drużków

Droga Tworkowa

Droga Tworkowa przed remontem

Droga Tworkowa - remont

Tymowa - odnowione ławki

Modernizacja drogi wojewódzkiej

Modernizacja drogi wojewódzkiej

NASZE SPRAWY...

powiatowych i wojewódzkich o długości ok. 8 km.

Samo utrzymanie bieżące, letnie i zimowe, to kwota ok. 300 tys. zł. Cały czas trwa też przejmowanie nowych odcinków, zwłaszcza tam, gdzie powstały nowe osiedla mieszkaniowe. To proces ciągły, tylko w ostatnim okresie przejeżdżaliśmy kilka kilometrów dróg. Tak więc można powiedzieć, że sieć szlaków drogowych cały czas ulega zwiększeniu, a należy przypomnieć, że obecnie posiadamy 123 km dróg, 10 parkingów, 16 przystanków autobusowych, 128 mo-

stów i przepustów o łącznej długości 1,7 km, 655 lamp oświetleniowych oraz 42 lampy solarowe. Mamy też wspólnie wybudowanych z samorządem powiatowym i wojewódzkim ponad 7 km chodników.

Marek
Chudoba

ZBIÓRKA ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH, ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO ORAZ OPON – II PÓŁROCZE 2020 R.

Referat Usług Komunalnych Urzędu Miejskiego w Czchowie uprzejmie informuje o terminach zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz opon samochodowych (wg załączonego harmonogramu).

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych obsługiwana jest przez:

Firmę Usługowo-Handlową DIMARCO, 32-861 Iwkowa 482, tel. (14) 68 44 059.

Wszystkich zainteresowanych mieszkańców prosimy o wystawienie odpadów wielkogabarytowych przed posesję (do drogi gminnej) do godz. 7.00 w dniu odbioru.

Podczas zbiórki akcyjnej odbierane będą odpady:

1. Wielkogabarytowe – tj.: stoły, szafy, krzesła, sofy, dywany, wózki dziecięce, materace, itp.,
2. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – tj. chłodziarki, zamrażarki, pralki, suszarki, zmywarki, mikrofalówki, grzejniki elektryczne, wentylatory, odkurzacze, żelazka, tostery, komputery, laptopy, telefony komórkowe, odbiorniki radiowe, itp.
3. Opony samochodowe (Uwaga: ilości zużytych opon do 5 szt. rocznie na gospodarstwo domowe).

UWAGA: Sprzęt RTV i AGD musi być kompletny.

Odpady remontowo-budowlane (gruz, styropian, itp.), odpady z demontażu pojazdów, opony z ciągników rolniczych i samochodów ciężarowych, odpady z innego źródła niż gospodarstwo domowe **nie będą odbierane.**

Odpady wielkogabarytowe odbierane są w ramach stałej opłaty wnoszonej przez mieszkańców.

HARMONOGRAM ODBIORU TZW. GABARYTÓW W II PÓŁROCZU 2020 r.

Miejscowość	Terminy
Biskupice Melsztyńskie	19.10.2020 r. (poniedziałek)
Będzieszyna	26.10.2020 r. (poniedziałek)
Czchów	29.10.2020 r. (czwartek)
Domosławice	19.10.2020 r. (poniedziałek)
Jurków	25.11.2020 r. (środa)
Piaski-Druzków	26.10.2020 r. (poniedziałek)
Tworkowa	25.11.2020 r. (środa)
Tymowa	23.11.2020 r. (poniedziałek)
Wytrzyszczka	26.10.2020 r. (poniedziałek)
Złota	19.10.2020 r. (poniedziałek)

KRWAWA DAMA, KTÓRA ZABIŁA SIOSTRĘ – Z „JURKOWSKIEJ CHORWACJI” POPŁYŃĘŁA „BALLADYNA”

Balladyna

JULIUSZA SŁOWACKIEGO

NARODOWE
CZYTANIE

Początkowo, czytania odbywały się w zaciśku naszej biblioteki, z udziałem młodych, jak i starszych czytelników. W 2013 roku czytaliśmy fragment *Dzieł Aleksandra Fredry*. Trzecią edycję Narodowego Czytania w 2014 roku również objął swoim

patronatem prezydent Bronisław Komorowski. Czytano wówczas fragmenty *Trylogii* Henryka Sienkiewicza. Akcja ponownie spotkała się z dużym zainteresowaniem Polaków. Czwartą edycję akcji w 2015 roku objęła swoim patronatem para prezydencka – Andrzej Duda i Agata Kornhauser-Duda. Przygotowano specjalną krótszą adaptację *Lalki* Bolesława Prusa po to, by umożliwić różnym instytucjom organizację publicznych odczytów. Kancelaria Prezydenta przygotowała też okolicznościową pieczęć, plakat oraz baner. Piątą edycję (2016) ponownie objęła swoim patronatem para prezydencka. Polacy w drodze głosowania internetowego sami wybrali dzieło, któ-

re odczytywano następnie w całej Polsce. *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza wygrało z innymi dziełami literatury narodowej. W szóstej edycji (2017) zaproponowano, by Polacy po raz kolejny wybrali dzieło do publicznego odczytywania. Nasi rodacy wybrali *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego. Dramat ten odczytano w wielu miejscowościach w kraju oraz za granicą. W roku 2018 akcja Narodowe Czytanie miała specjalny charakter. W nawiązaniu do Jubileuszu 100. lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę, para prezydencka zaproponowała lekturę *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego. Dodatkowo przez cały rok czytano *Antologię Niepodległości*. Podczas finału akcji *Przedwiośnie* było czytane w 33 krajach, w prawie 3000 miejscach na całym świecie. W 2019 roku wybrano *Osiem nowel na ósme Narodowe Czytanie*, czyli teksty, których wspólnym mianownikiem jest polskość w połączeniu z treściami uniwersalnymi, refleksją nad człowiekiem i społeczeństwem.

Dziewiąta edycja Narodowego Czytania (2020) należy do jednego z największych przedstawicieli polskiego romantyzmu – poety, dramaturga i epi-

NARODOWE CZYTANIE – to akcja społeczna propagująca znajomość literatury narodowej, w której obszerne fragmenty dzieł odczytywane są publicznie. Została zapoczątkowana w roku 2012. Akcję zorganizował ówczesny prezydent Bronisław Komorowski.

Pierwsze publiczne czytanie utworu *Pan Tadeusz* naszego wieszczki narodowego Adama Mickiewicza odbyło się 8 września 2012r. Miejska Biblioteka Publiczna w Czchowie od samego początku bierze udział w tej akcji, której celem jest, aby literatura narodowa nie była tylko przedmiotem nauczania szkolnego, ale by stała się obecna w szeroko rozumianym życiu społecznym.

KULTURALNIE W GMINIE CZCHÓW...

stolografa Juliusza Słowackiego. Jego *Balladyna* jest bohaterką tegorocznego Narodowego Czytania. *Balladyna* jest połączeniem wielu konwencji: legendy, baśni ludowej, tragedii historycznej, groteski. Są w niej wpływy dramatu szekspirowskiego, ale całość jest jednym z najoryginalniejszych dzieł romantycznych. Historia rozgrywa się w legendarnych początkach Polski, a głównymi bohaterami są: Król Popiel (Pustelnik) pozbawiony władzy przez uzurpatora, szlachetny książę Kirkor dążący do przywrócenia mu korony, królowa Goplana z elfami, dwie siostry – dobra i zła, ich matka – wdowa. *Balladyna*, opanowana żądzą władzy, osiąga ją przez szereg zbrodni, poczynając od zabicia własnej siostry Aliny – rywalki do ręki Kirkora. Juliusz Słowacki połączył w tym utworze realizm i fantastykę, koncentrując się na analizie postaw i czynów bohaterów.

Organizatorami Narodowego Czytania 2020 na Jurkowskiej Chorwacji były: Miejska Biblioteka Publiczna w Czchowie oraz filia w Jurkowie. 5 września 2020 r. (sobota) o godzinie 10.00 przybyłych gości przywitały Małgorzata Motak oraz Marta Kozdrój.

Przeczytaliśmy dwa pierwsze akty tego wybitnego dzieła polskiego romantyzmu, które powstało na emigracji. Całość wydarzenia została nagrana i udostępniona on-line na naszym profilu na Facebook'u. Zapraszamy do posłuchania fragmentów dramatu, który przeczytali przedstawiciele: władz samorządowych,

Rady Miejskiej w Czchowie, czytelnicy biblioteki, bibliotekarze i młodzież lokalnych szkół:

- w roli Kirkora – **Tadeusz PŁACHTA** – Zastępca Burmistrza Czchowa

- w roli Goplany – **Alicja MORDARSKA** – Przewodnicząca Rady Miejskiej w Czchowie,

- w roli Wdowy – **Halina ŁACH** – Czytelniczka naszej biblioteki,

- w roli Aliny – uczennica kl. VIII **Julia POTERA**

- w roli *Balladyny* – uczennica kl. VIII **Paulina SZPILA**

- w podwójnej roli Pustelnika oraz Chochlika – uczeń kl. II liceum **Łukasz OGIELA**

- w podwójnej roli Grabca oraz Sługi – uczeń kl. I liceum **Michał ŻAK**

oraz bibliotekarki Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czchowie

- w roli Filona – **Marta KOZDRÓJ**

- w roli Skierki – **Ewelina STERNAL**

- w roli Narratora – **Małgorzata**

MOTAK.

Po czytaniu każdy mógł się poczęstować malinami. Wspólne czytanie po raz kolejny dostarczyło dużo radości w obcowaniu z wyjątkową polską literaturą. Wszyscy oddaliśmy się refleksji nad uniwersalnym przesłaniem tego utworu, który obnaża ludzkie słabości i wady, a zarazem opowiada się po stronie zgody i porozumienia. Osoby, które zabrały ze sobą na czytanie w plenerze egzemplarz czytanego dramatu, mogły na nim przybić pamiątkową pieczęć. Podsumowując głośne

czytanie „*Balladyny*” Juliusza Słowackiego zachęcaliśmy do wzięcia udziału w konkursie wiedzy o lekturze Narodowego Czytania! Uczestnicy mieli odpowiedzieć na 10 pytań np. „Kto podsunął Wdowie pomysł, aby wysłała córki do lasu na maliny?” Pierwsze trzy osoby, które przysłały do nas prawidłowe odpowiedzi na wszystkie pytania otrzymały upominki.

Gratulujemy i dziękujemy za udział w konkursie:

- Konradowi Tomkowskiemu z Czchowa,

- Joannie Rudnik z Tymowej,

- Karolowi Kozdrój z Jurkowa.

Wszystkim uczestnikom tegorocznego Narodowego Czytania serdecznie dziękujemy za udział oraz zaangażowanie i zapraszamy do kolejnej edycji, podczas której będziemy czytać „*Moralność Pani Dulskiej*” Gabrieli Zapolskiej.

Dziękujemy za przybycie wszystkim słuchaczom, którzy postanowili w tym dniu na żywo w plenerze posłuchać czytanych przez nas fragmentów tego wybitnego dzieła. Podziękowania przekazujemy także właścicielom „Jurkowskiej Chorwacji” Marii i Zbigniewowi Rabiaszom, Karolinie i Dawidowi Warchołom za niezwykle miłe przyjęcie i pomoc w sprawach organizacyjnych. Dziękujemy Miejskiemu Ośrodkowi Kultury Sportu i Rekreacji w Czchowie za udzielenie nagłośnienia a Robertowi Sowie za nagranie i montaż filmu.

**Miejska Biblioteka Publiczna
w Czchowie**

OBLĘŻENIE ZAMKU W CZCHOWIE!!!

Nie da się ukryć - tym razem radości, z faktu oblężenia zamku w Czchowie przez ... na szczęście nie najeźdźców, ale turystów. Czas izolacji spowodował, że wszyscy pragnęliśmy gdzieś wyruszyć, coś zobaczyć, po prostu wyrwać się z domu. Trzeba przyznać, że nasza „nowa atrakcja” zyskała na popularności.

W czerwcu odnotowaliśmy dużą frekwencję weekendową. W wakacje zainteresowanie miastem rozciągnęło się już na cały tydzień. Wycieczki i indywidualni turyści przyjeżdżali do Czchowa. Do tego należy dodać wakacyjne spacery w sobotę i niedzielę organizowane przez Tarnowską Organizację Turystyczną przy współpracy z MOKSiRem i oko-

liczne atrakcje – zabytki architektury, Jurkowska Chorwacja, Jaśkowy Sad, Wioska Indiańska, ... oraz te nieco dalsze - wieża widokowa w Iwkowej, Tropie i św. Świerda, Zamek w Dębnie, itd.

Na sezon turystyczny nie narzekają również właściciele obiektów noclegowych i atrakcji turystycznych w naszej gminie, uważając go za dobry.

Samo wzgórze zamkowe w Czchowie odwiedziło kilka tysięcy osób. Z zebranych danych statystycznych (w trakcie tego sezonu) wynika, że po informację turystyczną lub zakup pamiątki do punktu obsługi turystycznej zwróciło się ponad 3000 osób.

Trudno wymienić wszystkich, którzy pracowali na nasz gminny sukces

turystyczny, ale w tym miejscu serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom, które współpracowały z nami. Dziękuję kadrze zarządzającej i pracownikom Tarnowskiej Organizacji Turystycznej, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Stowarzyszenia na Śliwkowym Szlaku, ośrodków kultury, księżom proboszczom, sponsorom wydarzeń kulturalnych, panom hejnalistom, naszemu przewodnikowi, właścicielom atrakcji turystycznych, miejsc noclegowych i gastronomicznych oraz wszystkim pracownikom MOKSiRu. Dzięki takiej dobrej współpracy nasza gmina zyskuje w oczach turystów i staje się miejscem przyjaznym na wypoczynek nie tylko ten kilkugodzinny, ale i kilkudniowy.

Reasumując, w Polsce dużo mówi się na temat bonu turystycznego - pięćset plus przeznaczonego dla dzieci (rodzin), a docelowo dla osłabionej przez pandemię branży turystycznej, uważam, że Czchów taki mega bon turystyczny otrzymał pod koniec 2018 r., kiedy dobiegała końca odbudowa ruin zamku w Czchowie. Warto o tym pamiętać, bo ta atrakcja nam mieszkańcom gminy, daje perspektywy do rozwoju i dumy.

Serdecznie pozdrawiamy wszystkich turystów i odwiedzających naszą gminę.

Elżbieta Ogiela
dyrektorka MOKSiR

KREATYWNOŚĆ W ARTYSTYCZNEJ ODSŁONIE

Wakacyjny Rejs Kreatywności - to hasło zajęć przeprowadzonych w świetlicach naszej gminy w czasie minionego lata. Każdego dnia na uczestników czekały różnorodne i ciekawe warsztaty artystyczne.

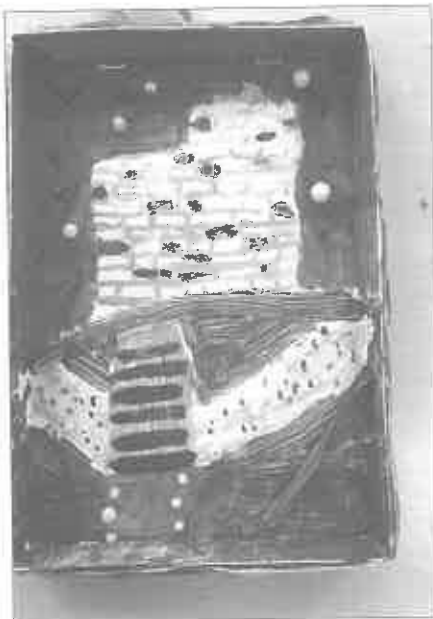
Wśród treści profilaktycznych, w naszych działaniach zawarte były również zasady bezpieczeństwa w czasie pandemii. Pomimo ograniczonych możliwości liczbowych uczestników, staraliśmy się wydłużyć godziny zajęć, aby jak najwięcej osób mogło z nich skorzystać. Przyjemnie i aktywnie spędziliśmy wakacyjny czas, przy wspólnej zabawie i edukacji, aby śmiało wkroczyć w kolejny rok szkolny. W świetlicach w Czchowie, Złotej i Tymowej, w wyznaczonych dniach, nadal czekamy na dzieci, młodzież i dorosłych.

Więcej szczegółów znajdziecie Państwo na plakatach informacyjnych. Zachęcamy gorąco do udziału w zajęciach artystycznych.

Wsparcia finansowego w działaniach artystyczno-plastycznych udziela nam Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czchowie, dofinansują zakupy materiałów i narzędzi niezbędnych do realizacji prac z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alko-

holowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na 2020 rok.

Bernadeta Krakowska
MOKSiR w Czchowie

SKĄD W CZCHOWIE WZIĄŁ SIĘ WINCENTY WITOS? WĘŻ UDZIAŁ W TERENOWEJ ROZGRYWCE O WOLNĄ POLSKĘ...

Mobilna gra terenowa, czyli dobra zabawa, integracja, duża dawka emocji, a równocześnie wiedzy historycznej – tak aktywnie i nieszablono będziemy świętować w Czchowie 100. rocznicę Cudu nad Wisłą. 27 września 2020 roku w Czchowie będzie miała miejsce premiera historycznej, mobilnej gry terenowej.

Od sierpnia do października Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Czchowie realizuje projekt pn. „Historia 1920 opowiedziana mobilną grą terenową w Czchowie” dofinansowany ze środków Programu Wieloletniego NIE-PODLEGA na lata 2017-2022 w ramach Programu Dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej”.

Czas trwania projektu rozpoczęliśmy od poszukiwania zdjęć, dokumentów, pamiątek, wszelkiego typu materiałów historycznych z lat 1914-1922 z regionu tarnowskiego.

Zaplanowaliśmy też pięciodniowe warsztaty służące zebraniu materiałów źródłowych i przygotowaniu się do tworzenia gry. Pierwsze przymiarki do tworzenia mobilnej gry terenowej - warsztaty dotyczące dziedzictwa lokalnego i wykorzystania aplikacji Action Track w tworzeniu gier skierowane były do zainteresowanych seniorów oraz pracowników Ośrodka. Prowadząca pierwsze spotkanie 7 września, wprowadziła uczestników warsztatów w tematykę dziedzictwa lokalnego oraz gier i gamifikacji. Rozpoczęliśmy od wskazania etapów prowadzących do ochrony dziedzictwa: inspiracji, spotkań, poznawania i zgłębiania historii, źródeł. Po spotkaniu i głębszym pozna-

niu pojawia się pytanie o to, co dalej, jak upowszechnić wiedzę, którą się zdobyło, jak przekazać ją innym. Wśród różnych praktyk i narzędzi upowszechniania dziedzictwa lokalnego możemy znaleźć właśnie gry. Mówiliśmy o różnych rodzajach gier, sposobach ich tworzenia, narzędziach i mechanikach gier.

Podczas zajęć technicznych, które miały miejsce w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Jurkowie zapoznaliśmy się bliżej z narzędziem do tworzenia gier mobilnych – edytorem Action Track. Grupa chłopców z klas VI-VIII, brała udział w szkoleniach technicznych z kreatora ActionTrack. Już w pierwszych godzinach szkolenia wiedzieliśmy jak działa narzędzie. Stworzyliśmy proste szablony gier i przetestowaliśmy je w terenie. Spotkanie dostarczyło nam sporo wiedzy, inspiracji, pobudziło do działania Kolejną częścią były zagadnienia marketingowe i organizacyjne. W tej części poznaliśmy różnorodne możliwości wykorzystania omawianej aplikacji w pracy instytucji kultury i jej współpracy z otoczeniem. Następnie przyszedł czas na część merytoryczną dotyczącą projektowania mobilnych gier terenowych na podstawie literatury. Bez problemu przeszliśmy przez najbardziej skomplikowane zagadnienia, takie jak droga bohatera, struktura gry, elementy składowe narracji czy flow. Przedyskutowaliśmy ponownie i tym razem dokładnie techniczną stronę tworzenia gier. Bardzo ważne są też kwestie związane z prawem autorskim. Poznaliśmy bazy grafik i dźwięków, których możemy użyć i od razu przeciwcyliśmy korzystanie z nich. Podczas tych kilku dni

uczestnicy warsztatów zrobili mnóstwo ćwiczeń. Powstały też dwie krótkie, ale ciekawe gry. Jedną z nich jest grą o Witosie, który odwiedził Jurków i z poszarpanych urywków gazety stara się poznać naszą gminę, rozwiązując przy tym liczne zagadki. Dodatkowo graliśmy w inne gry w aplikacji ActionTrack, w gry karciane, w kostki CUBE STORY. Dlaczego? To chyba jasne, żeby poznawać strukturę gry, tajniki fabuły i tajemnice wirtualnej rzeczywistości, które najlepiej poznawać podczas gry. Najlepszym sposobem na ustalenie, co składa się na dobrą grę, jest postawienie się w pozycji gracza. Pogoda i umiejscowienie szkoły w Jurkowie pozwoliły nam także na spacerzy połączone z własną grą w aplikacji.

11 września odbyło się ostatnie szkolenie z tworzenia mobilnej gry terenowej. wymyśliliśmy zadania dla uczestników i testowaliśmy je w terenie. To była ważna lekcja na temat tego, jak stawiać punkty oparte o lokalizację GPS, jak ułatwić graczom poruszanie się, dlaczego koniecznie trzeba na początku gry umieścić instrukcję i dlaczego tak ważne są testy.

Głównym celem projektu jest upowszechnianie wiedzy o wydarzeniach związanych z odzyskaniem niepodległości Polski i odbudową państwowości uwzględniających kontekst lokalny. Przybliżymy postać jednego z lokalnych bohaterów - polityka, działacza ruchu ludowego, trzykrotnego premiera Rzeczypospolitej Polskiej – Wincentego Witosa, który pochodzi z regionu tarnowskiego i kilkakrotnie przebywał w gminie Czchów w 1920 r. zwołując chłopów do walki o Warszawę. Uczestnicy zadania le-

Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji
w Czchowie

zaprasza do udziału w projekcie

Historia 1920

opowiedziana

**mobilną grą terenową
w Czchowie**

WIĘCEJ INFORMACJI
na stronie: www.moksi.czchow.pl
tel. 14 6843188
e-mail: moksi@czchow.pl

W ramach projektu odbędą się:

- Wierszaty ośrodek Wierchosławic z lat 1917-1922;
- Wierszaty techniczne twórców gry mobilnej;
- prelekcja historyczna dotycząca lokalnych bohaterów, a szczególnie Wincentego Witosa;
- wystawa pamiątek z lat 1917-1922;
- premiera mobilnej gry terenowej;
- pokaz rekonstrukcyjny, dramata historyczna w wykonaniu Grupy Rekonstrukcji Historycznej Górlice 1915;
- wspólne śpiewanie patriotycznych piosenek.

Dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego
Wzrost i Pracę w latach 2014-2020
w ramach Programu Działalności „Wzrost i Pracę”

niepodlega

ORGANIZATOR

PARTNERZY

PARTNERZY MEDIALNI

Gazeta Krakowska

piej poznają tę historyczną postać dzięki nawiązaniu współpracy z Muzeum Wincentego Witosa – Witosówką w Wierchosławicach, w których polityk się urodził. Na 24 września zaplanowaliśmy prelekcję historyczną, którą poprowadzi Krystian Sroka – historyk i działacz społeczny związany z tamtejszym muzeum.

Zapraszamy na premierę mobilnej gry terenowej „Wiktoria Witosa. Z Czchowa do Warszawy”, która będzie miała miejsce 27 września 2020 r. Tym

w rozgrywce mamy przygotowane nagrody. Wydarzenia towarzyszące: rekonstrukcja historyczna w wykonaniu Grupy

Rekonstruktorów Gliwice 1915 oraz wspólne śpiewanie patriotycznych piosenek.

FABUŁA GRY
Wyobraź sobie... budzisz się

razem proponujemy rozrywkę dla młodzieży i dorosłych! Gra oprowadzi Was po czchowskich zakątkach i odsłoni nowe nieznanne wątki historyczne. Dzięki współpracy z Good Games stworzyliśmy interaktywną grę mobilną, w której wcielicie się w rolę żołnierza i wraz z nim poznacie ciekawostki związane z historią naszego regionu oraz wydarzenia z 1920 r. Nie zabraknie także mocnych wrażeń! Dla najlepszych patroli, które wezmą udział

w okopach, w samym środku wielkiej bitwy. Jedyne co pamiętasz to wycieczkę do muzeum i czapkę - rogatywkę, którą Pani przewodnik pozwoliła na chwilę założyć na głowę. Okazuje się, że raz na 100 lat, ten kto ją założy przenosi się w czasie. Uczestnicy gry muszą podjąć wyzwanie i stawić czoła nieprzyjacielowi walcząc o Ojczyznę.

Wcielając się w trakcie gry w rolę żołnierza podejmą się szeregu działań poznając historię I wojny światowej, lat po wojnie (w szczególności rok 1920) na arenie światowej, ogólnopolskiej oraz swojego regionu, uwzględniając w szczególności sylwetkę Wincentego Witosa - niezłomnego lokalnego patrioty, przywódcy ruchu ludowego walczącego o niepodległość i wyzwolenie narodu polskiego.

W grze osadzone zostały także ważne dla miasta miejsca, postaci, zagadnienia oraz ciekawostki historyczne związane z regionem. Przechodząc przez kilka urokliwych miejsc Czchowa uczestnicy zdobędą punkty, aby na końcu gry stoczyć najważniejszą rozgrywkę o wolną Polskę.

Miejsce startu: Fontanna w rynku w Czchowie

Uczestnicy: Młodzież i dorośli - po zeskanowaniu kodu QR włączają się do gry.

O tym, jak udała się ta zabawa – w następnym numerze Czasu Czchowa.

**Ewelina Sternal –
koordynatorka projektu
MOKSiR w Czchowie**

„MILIONERZY” O CZCHOWIE...

W obecnych czasach, gdzie króluje cyfryzacja, należy zwrócić szczególną uwagę na edukację w sieci. Jak wiadomo, Internet stał się ogólnodostępny, dlatego z myślą o najmłodszych (i nie tylko), postanowiliśmy tworzyć gry edukacyjne na temat Czchowa, jego historii i kultury. Gry są regularnie publikowane na stronie facebook'owej MOKSiR-u (<https://www.facebook.com/MOKSIR-Czchow>).

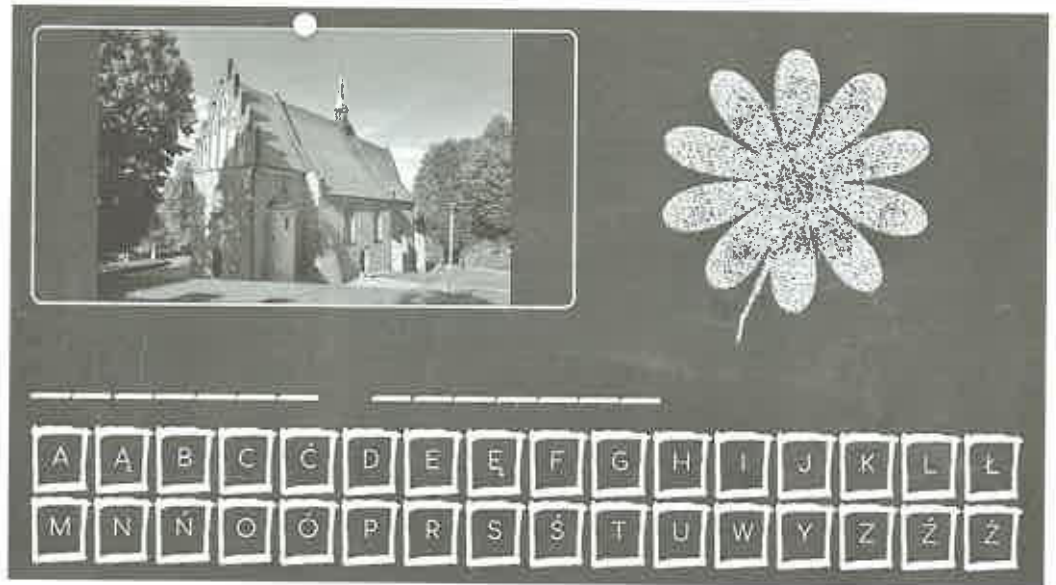
Aby zaciekawić odbiorców, każda gra różni się od siebie tematyką i typem. Zakres gier obejmuje wiedzę na temat życia kulturalnego, czchowskich zabytków i atrakcji np. szlaku historyczno – militarnego ale również legend m.in. o Św. Kindze i czchowskim lwie. Trzeba zaznaczyć, że taki rodzaj edukacji przez zabawę jest zarówno przyjemną formą spędzania wolnego czasu, ale również łatwym sposobem nauki o lokalnej historii, kulturze, rozwijającej pamięć i logiczne myślenie.

Gry powstały nie tylko z myślą o młodym pokoleniu ale także o dorosłych, którzy chcą sprawdzić swoją wiedzę. Znajdzie się coś dla miłośników krzyżówek czy gier w formie „Milionerów”.

Pasjonatom oręza polecamy grę, która polega na połączeniu obrazka do pasującego opisu. Tematyka obejmuje uzbrojenie, znajdujące się na szlaku historyczno – militarnym, na terenie wzgórza zamkowego.

Publikowane gry mogą być dodatkową atrakcją dla turystów, wspaniałym zwieńczeniem wycieczki, bądź interesującą formą elektronicznego „przewodnika” po Czchowie.

Monika Reczyńska
MOKSiR w Czchowie

Jaka komora znajdowała się na zamku w Czchowie?

A Grobowa

B Hiperbaryczna

C Cejna

D Tlenowa

Hak niszczycielski - konstrukcja ruchomego rusztowania na kołach z podwieszonym metalowym

Wineja - maszyna stosowana jako tarcza, osłona do podchodzenia pod oblegane mury. Posiada unoszone wrota. Podobnie budowano taran.

Trebusz - maszyna, która potrafi młotać nawet 100 kilogramowe pociski na kilkaset metrów. Najbardziej groźna.

Onager - maszyna o masywnej konstrukcji, działanie podobne do katapulty.

Pluteja - maszyna o prostej konstrukcji, służyła jako tarcza (stanowiła osłonę).

Kusza walcowa - masywna, na drewnianej podstawie. Stosowana do obrony. Wymagała specjalnego zestawu do

Hufnica z XV w. na lawecie - lekkie działo polowe używane do bezpośredniego wsparcia na polu walki.

Dźwignia - najprostszym elementem jest pozioma belka z kołami na końcu. Służyła do podnoszenia wszelakich materiałów, nawet o dużej wadze.

KTO TY JESTEŚ – POLAK MAŁY...

Końcem lipca, w niebywałym pośpiechu wraz z Moniką Reczyńską i Jankiem Szkaradkiem napisaliśmy wniosek na realizację zadania publicznego Województwa Małopolskiego w obszarze: nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania w 2020 roku pn. „Edukacja – zdalnie i cyfrowo”. Finał naszych zmagania okazał się udany z wnioskowanych 5 tys. otrzymaliśmy 4,5 tys. Zadowolenie całej naszej trójki było duże. Obecnie jesteśmy na etapie podpisania umowy i już wkrótce zabieramy się do pracy. W ramach projektu zrealizujemy zadania, które będą wzmacniać poczucie wspólnoty w oparciu o wartości wpisane w polską tradycję państwową i narodową.

W pierwszym etapie na stronie internetowej i facebooku MOKSiRu ukazały się filmy instruktażowe jak wykonać symbole narodowe oraz wybrane polskie legendy. Druga odsłona projektu to pra-

ce plastyczne. Przedszkolaki wykonawcą będą „Polskie Symbole Narodowe”, a dzieci z klas I-III szkoły podstawowej przedstawią obrazy z historii Polski ukazanej w legendach. Tutaj uczestnicy będą mieli pole do popisu, ponieważ konkurs obejmie swoją tematyką legendy, dotyczące zarówno Państwa Polskiego jak i lokalnej historii Ziemi Czchowskiej.

Finałem projektu będzie quiz wiedzy obejmujący podstawową wiedzę na temat legend polskich, ważnych faktów z historii Polski oraz znajomości symboli narodowych. Quiz odbędzie się w formie internetowej i będzie odpowiednio dostosowany do wieku dzieci.

Zarówno regulaminy konkursów, nadsyłanie prac jak i ogłoszenie wyni-

ków będzie miało miejsce na stronie internetowej czchowskiego Ośrodka Kultury, z którym od lat stowarzyszenie współpracuje: www.moksirczchow.pl oraz facebooku. Konkurs jest otwarty, każdy przedszkolak i uczeń z klasy I, II i III, chcący sprawdzić swoją wiedzę lub pokazać talent plastyczny, może wziąć w nim udział.

Zachęcamy do śledzenia informacji na temat projektu i do wzięcia udziału w konkursach.

„Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego”.

Elżbieta Ogiela

Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Czchowskiej

MAŁOPOLSKA

NOWOCZESNA BIBLIOTEKA NOWE KOMPETENCJE CYFROWE, ROZWIJAMY SIĘ DLA WAS!

W dzisiejszych czasach jesteśmy otoczeni technologiami. Nie umiemy bez nich żyć. Priorytetem jest zrozumienie, w jaki sposób technologie wpływają na nasze życie, mogą nam ułatwić wykonywanie codziennych

obowiązków, poprawić komunikację oraz wprowadzić do naszej pracy automatyzację działań i tym samym podnieść jej efektywność oraz pomogą nam uatrakcyjnić naszą pracę.

W dobie epidemii, dostęp do kul-

tury zyskał nowy wymiar. Sytuacja ta przed bibliotekarzami postawiła nowe wyzwania. Nasza biblioteka zakwalifikowała się do projektu „Sieć na kulturę w podregionie tarnowskim” (Działania 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz

JESTEŚMY NA Instagramie!

ZNAJDŹ NAS I OBSERWUJ!
@biblioteka.czchow

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W CZCHOWIE

aktywizacji cyfrowej” Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020). Bardzo się cieszymy! Projekt kierowany jest do: gminnych samorządowych instytucji kultury (GSIK - obejmuje m.in. biblioteki). Celem projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji cyfrowych pracowników poprzez organizację szkoleń oraz dostęp do materiałów edukacyjnych; rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat poprzez prowadzenia atrakcyjnych i perspektywicznych zajęć oraz wyposażenie placówek w sprzęt niezbędny do organizacji zajęć i warsztatów.

Aby wyjść naprzeciw młodym odbiorcom naszych usług i ich oczekiwaniom postanowiliśmy... zawitać na Instagramie! To kolejna nowość z naszej strony! Tak! Sami w to nie wierzymy, ale podjęliśmy wyzwanie i postaramy się mu sprostać. Poza tym, nie ukrywamy, że odkrywanie nowych, nieznanych wód i docieranie do wszystkich grup Czytelników daje nam ogromną satysfakcję... Zapraszamy do obserwowania naszego profilu @biblioteka.czchow

Wiemy, że wśród naszych Czytelników są zwolennicy e-booków. Tym razem przygotowaliśmy coś właśnie dla Was! Do posiadanej przez nas bazy dorzucamy właśnie... LEGIMI! Tak, to nie jest żadna pomyłka! Od października za naszym pośrednictwem możecie otrzymać dostęp do ogromnej bazy e-booków oferowanej przez platformę Legimi. Ze względu na obecną sytuację

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W CZCHOWIE

Legimi

we kraju, aby zdobyć kod należy zadzwonić lub skontaktować się z nami mailowo. Co trzeba zrobić? zgłosić się telefonicznie (146636088) lub mailowo do Biblioteki w Czchowie (biblioteka@czchow.pl) spieszyc się, ponieważ kto pierwszy, ten lepszy – kod otrzyma pierwszych 10 osób, aktywować unikatowy kod na stronie <https://www.legimi.pl/rajska/> (kod jest ważny 30 dni od momentu aktywowania!), założyć darmowe konto Legimi, pobrać darmową aplikację Legimi na czytnik/tablet/smartfon, czytać **BEZ OGRANICZEŃ!**

Proste, prawda? Do dzieła, książ-

koholicy – e-booki czekają! Powtórka i kolejne polowanie na kody co miesiąc!

Na koniec informujemy, że po zakończeniu procedur związanych z przystosowaniem sprzętu i szkoleniami, pierwsze książki zostały skatalogowane w systemie Sowa. Przed nami do skatalogowania ponad 18 000 książek biblioteki w Czchowie, 13 000 książek w filii w Jurkowie oraz 12 500 książek filii w Tymowej. Mamy nadzieję, że od nowego roku będziecie mogli szukać, wybierać i rezerwować książki on-line.

E. Sternal
MBP w Czchowie

SPOTKANIE AUTORSKIE W CZASACH PANDEMII

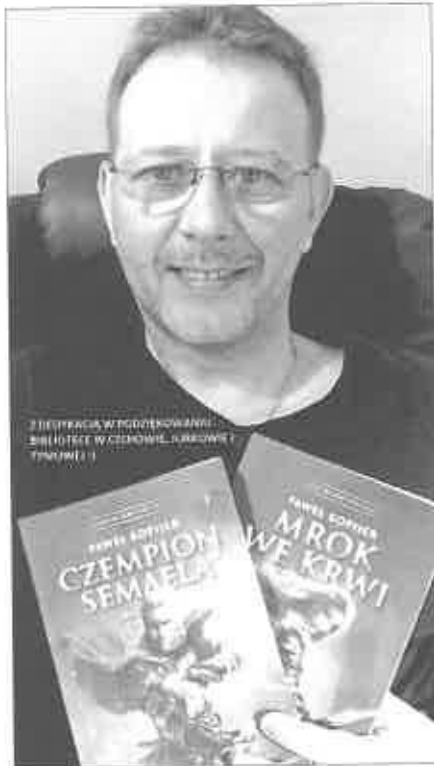
11 września filie biblioteczne w Jurkowie i Tymowej gościły na spotkaniu autorskim Pawła Kopijara - autora książek fantasy pod nazwą „Kroniki Dwuświata”. Pierwszy tom pt. „Mrok we krwi” jest już dostępny w naszych bibliotekach, drugi tom będzie niebawem na naszych półkach.

Nasz gość jest również wykładowcą akademickim co można było zauważyć po tym jak szybko nawiązał kontakt z dzieć-

mi i jak potrafił je zaciekawić tematem. Dwie szkoły podstawowe w Jurkowie i w Tymowej miały okazję nie tylko obcować ze światem literatury i książek, ale też obejrzeć film, a nawet powalczyć między sobą w Miniturnieju Fantasy i zdobyć wybrane przez siebie nagrody. Spotkania te były o tyle nietypowe że odbyły się on-line. Na koniec było nawet pamiątkowe zdjęcie z autorem. Dzieci wyszły zadowolone z uśmiechami na twarzach.

Dziękujemy dyrektorom szkół i nauczycielom za możliwość organizacji spotkania a młodzieży za aktywny udział i oczywiście zapraszamy do bibliotek!!!

MBP

BIBLIOTEKA POLECA...

„Smocza Straż” to nowy cykl ze świata „Baśnioboru” czyli przygodowego fantasy. Świat wykreowany przez Brandona Mulla wciąga od samego początku, nie sposób się przy tych książkach nudzić.

Autor wprowadza nas w niezwykle fascynujący świat magii. Wraz z nim odwiedzamy nowe miejsca i dowiadujemy się coraz więcej o jego magicznych mieszkańcach. Cudowny świat, dobrze wykreowane postacie, genialna historia wciągną nie tylko młodego czytelnika ale i nie jednego z dorosłych.

Agata Kozdrój

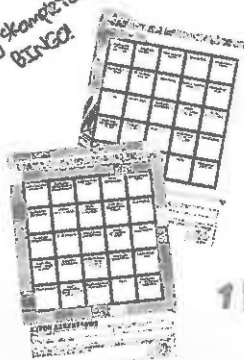
PRZYPOMINAMY:

Miejska Biblioteka Publiczna w Czchowie
oraz filie w Tymowej i Jurkowie
zapraszają do udziału w konkursie

*Weź udział
w losowaniu nagród!*

*Sprzedaj eksperymentalnie
BINGO!*

WAKACYJNE BINGO KSIĄŻKOWE

Czas trwania zabawy:
1 lipca - 30 września 2020 r.

Bądź na bieżąco
Przejdź na Facebooka

Zapraszamy do udziału w powiatowym
konkursie fotograficznym

*Dołącz
do zabawy!*

KSIAZKA W OBIEKTYWIE

czas trwania konkursu:
1 sierpnia - 30 września 2020 r.

Zabierz książkę
w ciekawe miejsca!

Zrób zdjęcie!

**Zdobądź nagrodę
o wartości 150 zł!**

Przeznaczone w regulaminie konkursu!

Wyslij je do nas!
biblioteka@czchow.pl

POWIATOWA I MIEJSKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W BRZESKU

KULTURALNIE W GMINIE CZCHÓW...

KLUB AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ W TYMOWEJ

W nowym budynku przy Szkole Podstawowej w Tymowej działa od wakacji Klub Aktywności Kulturalnej. Oficjalnego otwarcia ze względu na epidemię na razie nie było, ale zajęcia już się odbywają.

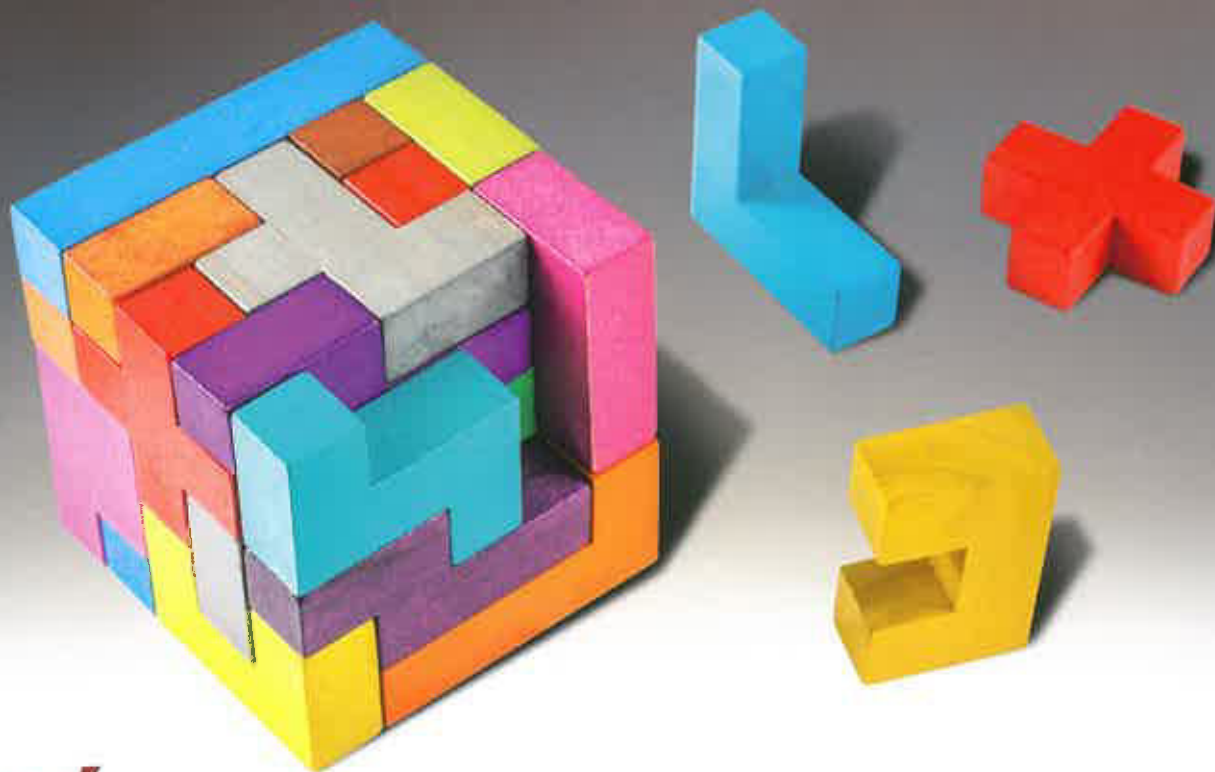
Na terenie budynku znajduje się Biblioteka Publiczna, którą przeniesiono z remizy strażackiej. Jest też sala spotkań, z której mogą korzystać mieszkańcy, lokalne stowarzyszenia, grupy nieformalne oraz Koło Gospodyń Wiejskich. W Klubie Aktywności Kulturalnej odbywają się też różnego rodzaju zajęcia np. w każdy wtorek - artystyczne dla dzieci i dorosłych, w każdą środę - czytelnice pod nazwą „Spotkania z książką”. Są też zajęcia z języka angielskiego, zajęcia wyrównawczo-rozwijające dla dzieci i młodzieży, działa wolontariat. Zapraszamy!!!

KAK

POUKŁADAJ

swoje finanse

weź

KREDYT w Banku

BSR

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania RRSO: 9,69%

Kredyt na dowolne cele konsumpcyjne. Oprocentowanie stałe: dla kredytów do 12 miesięcy 6,80% w skali roku, dla kredytów powyżej 12 miesięcy do 24 miesięcy 7,00% w skali roku, dla kredytów powyżej 24 miesięcy do 36 miesięcy 7,20% w skali roku. Prowizja od kwoty przyznanego kredytu: 3,00%. Maksymalny okres kredytowania: do 36 miesięcy. Maksymalna kwota kredytu: do 30.000,00 zł.

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 9,69% przy następujących założeniach: całkowita kwota kredytu 15.000,00 zł (bez kredytowanych kosztów), całkowita kwota do zapłaty 17.164,19 zł, oprocentowanie stałe 7,20% w skali roku, całkowity koszt kredytu 2.164,19 zł (w tym: prowizja 450,00 zł, odsetki 1.714,19 zł), spłata kredytu nastąpi w 36 miesięcznych ratach kapitałowo-odsetkowych: 35 rat po 464,28 zł, ostatnia 36 rata wyrównawcza w wysokości 464,39 zł. Kalkulacja została dokonana na dzień 03.06.2020 r. na reprezentatywnym przykładzie. Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 ustawy Kodeks cywilny. Bank uzależnia przyznanie kredytu od wyniku przeprowadzonej analizy zdolności kredytowej Klienta.

BANK SPÓŁDZIELCZY RZEMIOŚŁA w KRAKOWIE

www.bsr.krakow.pl

LISEK UCZY DZIECI SEGREGACJI ŚMIECI

Jak poradzić sobie z ogromną ilością odpadków, które niszczą naszą planetę? Odpowiedzią jest recykling materiałów, który rozpoczyna się z chwilą segregacji śmieci. Stąd bajki które uczą szacunku wobec przyrody oraz dbania o porządek poprzez zdobywanie wiedzy w dziedzinie ekologii. Każde dziecko może zostać ekspertem, wystarczy tylko nauka odpowiedniego sortowania. Temu służą te cztery bajeczki w których rymowane teksty ułatwiają dzieciom przyswajanie wiedzy a piękne rysunki mobilizują do podjęcia misji ocalenia naszej planety. Zapraszamy do Bibliotek :)

Agata Kozdrój

sobie mieszkamy...

fol. Jerzy Skarzynski

Eurogietda Czchów-Jurków

sp. z o.o.

Jurków 304, 32-860 Czchów

tel. 14 66 36 246

Oferujemy:

- usługi koparką kołową
- mini koparką gąsienicową,
- walcem,
- równiarką,
- ciągnikiem,
- ładowarką
- usługi ogólnobudowlane (układanie kostki brukowej, roboty wykończeniowe, utwardzanie dróg, placów, itp.)
- usługi internetowe.

Przystępne ceny • Fachowa obsługa • Wystawiamy Faktury Vat
ZAPRASZAMY

PIXEL

SPRZEDAŻ I SERWIS GSM - PC - RTV

Grzegorz Motak

ul. Krakowska 17, 32-860 Czchów

email: pixel.sklep@interia.pl

tel. 796880212, 502541699

AUTORYZOWANY DEALER

POSPNET

URZĄDZENIA FISKALNE

Pon. - Pt. od 8.00 do 17.00, Sobota od 8.00 do 14.00

OFERTA:

- sprzedaż i pełny serwis sprzętu PC, GSM oraz RTV,
- doradztwo w zakresie konfiguracji sprzętu komputerowego,
- projektowanie i wykonanie sieci LAN oraz WIFI,
- sprzedaż drukarek i kas fiskalnych,
- sprzedaż i aktualizacja sprzętu GPS,
- szeroka oferta sprzedażowa materiałów eksploatacyjnych i biurowych

“OSADA-EKO-POL”

Firma Produkcyjno - Usługowo - Handlowa

WŁADYSŁAW OSADA - właściciel

NOWY SĄCZ - ul. Dojazdowa 3, kom. 663 457 313, e-mail: osada@interia.pl

“OSADA-EKO-POL”
Firma Produkcyjno-Usługowo-Handlowa

32-860 Czchów
Piaski Drużków 33
kom. 661 676 983

OWOCE-WARZYWA
HURT - DETAL

Hurtownia owocowo-warzywna
Oferujemy świeży towar w atrakcyjnych cenach!
Godziny otwarcia: pon.-pt. od 2.00-14.00, sobota od 4.00-12.00

PODAŻAJ ZA NAMI W PIĘKNĘ OKOLICE GMINY CZCHÓW
ZA ŚWIEŻYMI, ZDROWYMI WARZYWAMI, OWOCAMI!

PIASKI-DRUŻKÓW 33
Kom. 661 676 983

KSIAŻKA DLA MŁODZIEŻY !!!

Nie mieliście jeszcze okazji poznać Lary Jean i jej chłopaka Petera Kavinskiego? Teraz możecie nadrobić zaległości. Młodzi zakochani będą musieli pokonać pewne przeciwności losu.

Czy wątpliwości, jakie ich ogar-

na, zniweczą to, co razem zbudowali? Wraz z bohaterami znajdź odpowiedź na pytanie, czy pierwsza miłość musi w końcu wygasnąć, czy na bazie takiego zakochania można zbudować coś naprawdę trwałego? Aby się tego wszystkiego dowiedzieć sięgnij po se-

rię autorki HAN JENNY.

Te książki pozwolą wam wniknąć w świat młodzieży i poznać jedną z najbardziej romantycznych opowieści o miłości.

**poleca Biblioteka Publiczna
w Jurkowie**

NASZYM ZDANIEM...

O TYRANII

FELIETON ANNY WOJAKIEWICZ SKARŻYŃSKIEJ

Mam nad Państwem tę przewagę, że mogę przeczytać felieton mojego redakcyjnego kolegi, Mieszka Musiałam-nieco wcześniej. Jego sposób patrzenia na świat jest mi bliski. Też mam poczucie, że jesteśmy mocno manipulowani i szkoda czasu na wciąganie się w gierki partyjne, tym bardziej, że tracimy cenny czas na coś, na co mamy coraz mniejszy wpływ, zaniehbując to, co najważniejsze – siebie i naszą wspólnotę. Pozwolę sobie zacytować słowa Mieszka z jego ostatniego felietonu: „Może wreszcie do tego człowieka z za plotu trzeba się uśmiechnąć i zobaczyć w nim człowieka właśnie, a nie takiego czy owakiego wyimaginowanego wroga? Może zamiast czekać na cud, że to co nas otacza się „samo” kiedyś odmieni, wziąć sprawy we własne ręce? Przecież życie mamy tylko jedno i tak bardzo szkoda go zmarnować na jakieś czcze dyskusje i codziennie snującą się nienawiść, która zatruwa kolejne dziedziny naszego życia?” Czytając te słowa, przypomniał mi się jeden z moich ulubionych, współczesnych historyków, Timothy Snyder – profesor na Uniwersytecie Yale, znawca historii Europy Środkowej i Wschodniej. Przyjaciel Polski fascynująco piszący o naszej historii. Powiedział on w jednym z wywiadów, że najważniejsza jest praca nad sobą i mówienie sąsiadowi „Dzień dobry”. Dzień, w którym nie będziesz już chciał mu życzyć dobrego dnia, jest początkiem czegoś bardzo złego.

Myślę, że warto wziąć sobie jego słowa do serca, bo są bardzo ważne, choć proste. W prostocie zresztą nie ma niczego złego, dlatego kusi mnie, żeby zachęcić Państwa do sięgnięcia po jego maleni-

ką książeczkę napisaną w 2016 roku, po zwycięskich wyborach Donalda Trumpa. To drobiażdżek. Format A6, stron 127. Można przeczytać w kilkadziesiąt minut. Nic wielkiego, choć wielkie. Autor, przerażony zwycięstwem Trumpa, chciał jak najszybciej zabrać głos. Powstał więc zbiór esejów w postaci 20 lekcji – porad, jak uniknąć tyranii. Każda z porad poparta jest przykładem z historii państw totalitarnych XX wieku. Książeczka jest odpowiedzią na polityczny populizm, od którego właśnie zaczyna się tyrania. Mimo, że ten zbiór esejów został dedykowany obywatelom USA, jest aktualny i dla polskiego czytelnika. Autorytaryzm bowiem nie zna granic.

Poniżej kilka z 20 lekcji, według Snydera, do wprowadzenia w życie od zaraz:

Nie bądź z góry posłuszny.

Istnieje grupa ludzi, którzy wykazują niezwykłą gotowość do przyjmowania rozkazów i nowych reguł, nawet gdyby to było zabicie człowieka. Niestety, jest też grupa ludzi, którzy zaczynają być posłuszni, zanim władza zacznie tego od nich oczekiwać. Tzw. wyprzedzające posłuszeństwo oznacza polityczną tragedię. Po niemieckich wyborach w 1932 dzięki którym Hitler doszedł do władzy i Czechosłowackich w 1946, w których zwyciężyli komuniści, wystarczająca liczba ludzi zaoferowała swoim nowym przywódcom swoje usługi. W wielu przypadkach zaoferowali o wiele więcej niż rządzący oczekiwali. Amerykański psycholog Stanley Milgram, badając motywy zbrodni nazistowskich wykazał, że jest coś takiego jak osobowość autorytarna, która wyjaśnia postępowanie Niemców. Opamiętaj się więc, zanim wyjdiesz przed szereg. Nie zawsze warto.

Broń instytucji.

To instytucje pomagają nam zachować przyzwoitość. Opresyjne rządy zazwyczaj zaczynają od ich niszczenia. Timothy Snyder radzi, aby wybrać sobie instytucję, na której nam zależy, np. sąd, gazetę, radio i za wszelką cenę stać po jej stronie. „Przed końcem 1933 roku Niemcy stały się państwem jednopartyjnym, w którym upokorzono wszystkie instytucje” a potem już poszło...

Strzeż się państwa jednopartyjnego.

Nastroje demokratyczne często upadały, gdy do władzy dochodziła jedna partia. Ukształtowana po wyborach 1990 r. rosyjska oligarchia nadal funkcjonuje i ma się dobrze. Tam, gdzie rządzi jedna partia, wybory najczęściej są manipulowane. Bądź więc czujny. Nigdy nie wiesz, które wybory będą ostatnimi. „Natura ludzka sprawia, że amerykańskiej demokracji trzeba bronić przed samymi Amerykanami, którzy nadużywają swobód, aby położyć jej kres”.

Weź odpowiedzialność za oblicze świata.

„Symbole dnia dzisiejszego umożliwiają nastanie rzeczywistości jutra”.

Zawsze zwracaj uwagę, żeby symbole, które nosisz, wyrażały akceptację dla współobywateli a nie chęć wykluczenia. Swastyka? Zaciśnięta pięść z różańcem? Otwórz oczy. Myśl.

Pamiętaj o etyce zawodowej.

W systemie autorytarnym posłuszni urzędnicy są w cenie. Zanim „tylko wypełnisz rozkaz”, pomyśl. Możesz spojrzeć w lustro? Możesz spojrzeć w oczy kolede z pracy? No to jest ok. Jeśli czujesz dyskomfort, przemyśl. Może nie warto.

Miej się na baczności przed organizacjami paramilitarnymi.

„Kiedy uzbrojeni ludzie, którzy zawsze twierdzili, że sprzeciwiali się systemowi, zakładają mundury i zaczynają maszerować z pochodniami i zdjęciami przywódcy, koniec jest bliski. Gdy popierające przywódce bojówki mieszają się z policją i wojskiem, jest już po wszystkim”. Ostatnio namnożyło się rycerzy, armii w różnego rodzaju, w maskach, z pochodniami, z tarczami....Normalni dorośli się tak nie bawią. Bądź czujny. Nie baw się z nimi. Wybierz inną piaskownicę.

Jeśli musisz nosić broń, bądź rozważny.

Wydaje się, że ten punkt odnosi się tylko do mieszkańców USA, gdzie posiadanie broni jest czymś normalnym. Sytuacja jest jednak zupełnie inna. W XXI wieku są osoby, którym się wydaje, że prawdziwy mężczyzna powinien mieć dostęp do broni. Mało tego, głoszą to oficjalnie np. na swoich profilach społecznościowych. Należy pamiętać, że w czasie II wojny światowej zwykli policjanci przodowali w rozstrzeliwaniu Żydów. Niektórzy wykonywali tylko rozkazy. Trzeba jednak dodać, że odmowa wykonania rozkazu (bardzo rzadka w praktyce) nigdy nie była karana. Niektórzy z nich zabijali ze zbrodniczych pobudek, ale większość po prostu obawiała się wyróżnić na tle reszty. Jeśli więc musisz nosić broń, bądź rozważny. Jeśli widzisz wśród swoich znajomych miłośnika broni, niech ci się zapali czerwona lampka.

Wyróżniaj się.

Płynąc z prądem jest łatwo i bezpiecznie. Iść pod prąd, dość ryzykowne. Pamiętaj jednak, że pomników nie stawia się tłumom, lecz jednej osobie, która zazwyczaj odważyła się wyróżnić. W czasie II wojny światowej było bez-

piecznie zadenuncjować Żyda. Osób, które odważyły się im pomóc, nie było wcale tak dużo, choć teraz chętnie wszyscy posadziliby sobie drzewko w Yad Vashem. Warto pomyśleć o tym, że z prądem płyną też śmieci. Są momenty, że po prostu wypada iść pod prąd. „Wypada” - czy ktoś pamięta jeszcze to słowo? Wypada pamiętać. Szczególnie w tych czasach.

Dbaj o język.

„Unikaj fraz, które usłyszysz od wszystkich innych(...). Postaraj się odgrozić od Internetu. Czytaj książki”. Na Boga, czytaj książki!

na się robić nieciekawie. Gdy politycy próbują nami manipulować, abyśmy wyrzekli się wolności na rzecz bezpieczeństwa, zacznij się im bacznie przyglądać i przestań ufać. „Ludzie, którzy zapewniają cię, że bezpieczeństwo możesz zyskać JEDYNIEM za cenę wolności, chcą ci zwykle odebrać jedno i drugie”

Bądź patriotą.

Nie myl patriotyzmu z nacjonalizmem. Nacjonalista odczuwa niechęć do innych, zachęca do przemocy, jest wiecznie z czegoś dumny, właściwie nie wiadomo, z czego. Cały czas myśli o władzy, o jakimś zwycięstwie, zemście, natomiast realne problemy go mało zajmują. Patriotą natomiast jest realista, wyznaje uniwersalne wartości i standardy. Robi wszystko, żeby jego naród stawał się coraz lepszy i szczęśliwszy, ale nie kosztem innych.

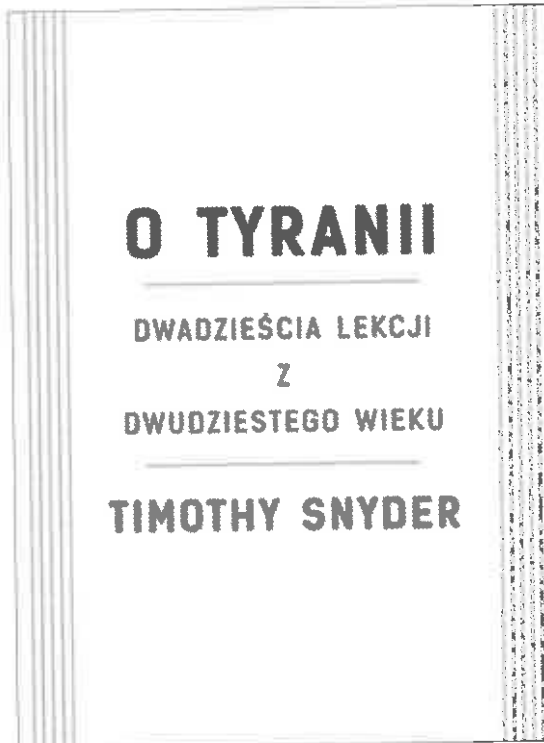
Nawiązuj kontakt wzrokowy i prowadź niezobowiązujące konwersacje.

„Nie chodzi jedynie o uprzejmość. To element postawy obywatelskiej i powinność członka społeczeństwa, a także sposób na pozostanie w kontakcie z otoczeniem, przełamywanie barier społecznych, oraz ustalenie, komu należy ufać, a komu nie.” Wszyscy, którzy kiedykolwiek czuli się zagrożeni, zapamiętali, jak traktowali ich sąsiedzi. Zwykle „Dzień dobry” ze spojrzeniem w oczy nabierały dużego znaczenia. Gdy sąsiad przechodził na drugą stronę ulicy,

unikając spojrzenia w oczy, strach narastał. Nigdy nie wiemy, kto czuje się zagrożony wykluczeniem. Zwykle przyjacielskie pozdrowienie lub uścisk dłoni może być dla niego niezwykle ważny. Pamiętaj o tym.

Jeśli zainteresowała Państwa ta maleńka książeczka, zachęcam do jej przeczytania. Większość lekcji dostępna jest w sieci za zupełne darmo. Timothy Snyderowi zależało na czasie, nie na pieniądzu, więc eseje udostępnił w sieci, żeby jak największa liczba osób się z nimi zapoznała, zanim będzie za późno. W prologu Snyder napisał, że historia się wprawdzie nie powtarza, ale udziela lekcji. Zachęcam więc Państwa do odrobienia tych 20, być może najważniejszych, lekcji w Państwa życiu.

Anna Wojakiewicz - Skarżyńska

Wierz w prawdę.

Opieraj się tylko na faktach. Reszta to interpretacja.

Bądź dociekliwy.

„Sprawdzaj pewne rzeczy samodzielnie. Poświęćaj więcej czasu na lekturę długich artykułów. Finansuj dziennikarstwo śledcze, prenumerując prasę drukowaną. Miej świadomość, że niektóre treści w Internecie są publikowane po to, aby ci zaszkodzić. Dowiedz się więcej o serwisach internetowych analizujących kampanie propagandowe. Weź odpowiedzialność za treści, które przekazujesz innym”.

Nasłuchuj niebezpiecznych słów.

Gdy coraz częściej słyszysz terminy - „eksterminacja”, „terrorizm”, „wyjątek”, miej się na baczności. Kiedy rządzący zaczynają mówić o patriotyzmie, zaczy-

KAWALEROWIE ORDERU UŚMIECHU NAJLEPSI Z NALEPSZYCH FELIETON TADEUSZA BELERSKIEGO

Order Uśmiechu, to jedyne w świecie odznaczenie przyznawane dorosłym na wniosek dzieci. Przez ponad pięćdziesiąt lat wyróżnienie to otrzymało ponad 1000 osób, które w najróżniejszy sposób pomagały najmłodszym, ich wspierały. Wśród tych, którzy posiadają ten order i należą do grona Kawalerów Orderu Uśmiechu są ludzie z całego świata, ludzie różnych zawodów, znani, a także anonimowi. Tych ostatnich jest więcej. Są wśród nich m.in. artyści, nauczyciele, lekarze, duchowni, opiekunowie, a wszystkich ich łączy jedna pasja, niesienie w różnorodny sposób pomocy dzieciom.

Przykładowo można wśród nich wymienić np. o. Knabita, Annę Dymną, Jerzego Stuhra, Annę Bernat (o przyznaniu Jej Orderu Uśmiechu wnioskowały dzieci z Czchowa), Józefa Mikę, Majkę Jeżowską, czy Jana Wojdaka. To tylko niektórzy Kawalerowie w większości mieszkający w woj. małopolskim.

Od kilkunastu lat rozwija się w na-

szym kraju inicjatywa nadawania imienia Kawalerów Orderu Uśmiechu placówkom oświatowym. Dzisiaj jest to gremium liczące już ponad sześćdziesiąt szkół, przedszkoli, które utrzymują ze sobą ściśle kontakty, współpracują, spotykają się rokrocznie na zjazdach, wymieniają doświadczenia wynikające z pracy z dziećmi. Uczestniczyłem w kilku takich zjazdach w różnych miejscowościach w naszym kraju, tam gdzie szkoły im. Kawalerów Orderu Uśmiechu mają swoje siedziby. Mogę powiedzieć, iż były to zawsze festiwale radości, na które składały się piękne widowiska muzyczne, teatralne przygotowane przez uczniów.

Jaka jest korzyść z posiadania patronatu Kawalerów Orderu Uśmiechu. Przede wszystkim daje on możliwość szerokich kontaktów z ciekawymi ludźmi. Jest bowiem zwyczaj odwiedzania przez nich placówek noszących miano Kawalerów. A więc społeczność szkolna ma okazję do poznawania coraz to nowych, ciekawych osób znanych często

tylko z ekranów telewizorów, nawiązywania z nimi bliższych kontaktów. Z jednej strony niestety Kawalerowie odchodzą, ale co roku przybywają nowi, mianowani na wniosek dzieci przez Międzynarodową Kapitułę Orderu Uśmiechu.

Miałem przyjemność napisać dwie książki o Kawalerach Orderu Uśmie-

chu, na tę okoliczność przeprowadziłem blisko sto rozmów z nimi. Mogę śmiało powiedzieć, że rozmawiałem z dobrymi ludźmi, rozmowy z nimi były dla mnie ogromnym przeżyciem. Kierowali się różnymi motywami niosąc bezinteresowną pomoc najmłodszym. Wielu z nich podkreślało, że chęć pomagania innym

wynieśli z domów rodzinnych, gdzie od najmłodszych lat widzieli jak to robili ich najbliżsi. Niejednokrotnie dziwili się, że to co powinno być normalnością, zostało podniesione do wysokiej rangi, a przez to uznane za coś nadzwyczajnego. W gronie Kawalerów Orderu Uśmiechu jest też moja żona Barbara Kolago-Belerska, zna-

na kompozytorka muzyki do piosenek śpiewanych przez najmłodszych w szkołach jak i przedszkolach.

Wśród Kawalerów Orderu Uśmiechu są bardzo ciekawi ludzie, można powiedzieć, że wyjątkowi. Warto ich poznać.

Tadeusz Belerski

WIĘC CHODŹ, POSPRZĄTAJ NASZ ŚWIAT...

Z GÓRY WIDAĆ LEPIEJ

Mieszko Musiał

Myślałem, że to sen. To co zobaczyłem przed chwilą, spowodowało konieczność samouszczypięcia, by upewnić się, że to nie jest jakiś senny koszmar. Jegomość o twarzy zagubionego chłopca z rozbieganym wzrokiem, przyodziany w muchę, chyba dla dodania sobie powagi, mówi do mnie z ekranu telewizora, że na własne oczy widział plecaki rozdawane dzieciom, a plecaki owe pełne były tabletek na zmianę płci. Szczyp raz, szczyp dwa – nie śpię. Pomijam fakt, że samo wynalezienie takowego specyfiku stanowiło-

by zapewne całkiem głośny w świecie medycyny i komentowany w mediach fakt; że byłby on (ów specyfik) z całą pewnością nie tani, więc hurtowe pakowanie go do dziecięcych plecaków byłoby nieopłacalne a dofinansowania w budżecie MEN, jak wiadomo próżno szukać, nawet na nieco bardziej niż tabletką zmieniająca płć potrzebne rzeczy, jak choćby laptopy do zdalnej nauki, pensje nauczycieli, wyposażenie szkół, itd. Pomijam, że twórca lub twórczyni takiego medykamentu, stałby się osobą znaną publicznie, między

innymi zapewne ze względu na nagrodę Nobla, bo bez tego by się, myślę, nie obeszło. Nie pomijam jednocześnie faktu, że według mnie, tym panem w miarę możliwości jak najszybciej, dla jego korzyści, powinien zająć się lekarz i nie chodzi mi tylko o stomatologa.

Kiedy już ochłonąłem nieco, zacząłem się intensywnie zastanawiać nad tym, co z nami, jako ze społeczeństwem się stało? Kiedyś takiego oszołoma pogonilibyśmy gdzie pieprz rośnie, teraz, co gorsza, myślę sobie, że jest wiele osób zastanawiających się, „czy przypadkiem nie ma czegoś na rzeczy?”. A chłop trwa i trwać będzie, bo odwołanie go byłoby przyznaniem się do porażki. A do porażek się przecież nie przyznajemy. Wszyscy mimowolnie, niezależnie od naszych osobistych przekonań, wierzeń, sympatii, bierzemy udział w spektaklu, którego scenariusz piszą dla nas politycy wszystkich opcji. Jakość tego przedstawienia na przestrzeni lat, zamiast rosnać, nieustannie spada, ściągając nas wszystkich coraz głębiej w kierunku bagna. Gdy przypominam sobie przeszłość (często odległą), myślę o tym, że kiedyś polityka skupiała ludzi wokół twórczych idei, mających na celu budowanie lepszego świata. Takim przykładem może być

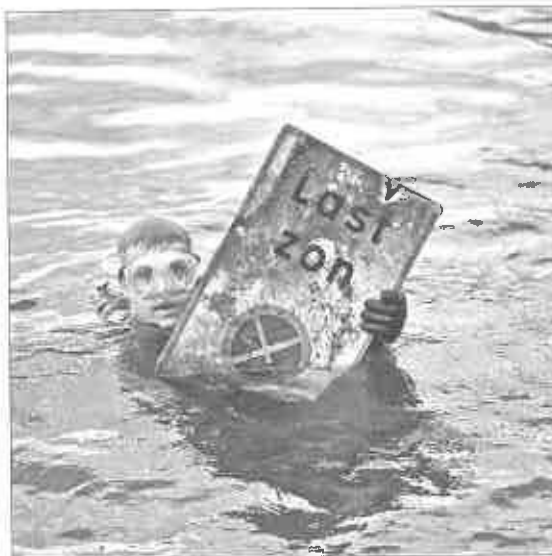
choćby zapomniana już chyba i sporniewierana polskim piekiełkiem idea Solidarności, gdy to my dokonaliśmy wyrwy w komunistycznym monolicie, robiąc miejsce dla innych demoludów. Tak było również, gdy wstępowaliśmy do Unii Europejskiej i cieszyliśmy się z tego, że będziemy mogli przemieszczać się bez przeszkód, handlować z innymi krajami bez ceł, a nasza infrastruktura i jakość życia będzie ulegała diametralnej poprawie, między innymi za pomocą środków płynących z tejże Unii. Dzisiaj, niestety, coraz bardziej widzę, że polityka jest „anty”. Ciągłe każą nam się skupiać na jakimś wrogu, prawdziwym, czy (dużo częściej) wymyślonym. To już nie jest o twórczych wyborach, tylko stawaniu naprzeciw czemuś – jedni chcą być „anty PiS”, „anty-uchodźca”, inni „anty LGBT”, jeszcze inni „anty Gender” (tak na marginesie, konia z rzędem temu, kto potrafi wyjaśnić różnicę między dwoma ostatnimi), i tak te destrukcyjne postawy można by mnożyć. Oczywiście każdy z nas powie, że winna jest „ta druga strona”, że „to oni zaczęli”, co dość naturalne, bo przecież „łatwiej żdźbło u bliźniego, niż belkę we własnym oku dostrzec”. Ale w miejscu w którym jesteśmy, już nie ważne „kto zaczął”. Już do tego nie

dojdziemy. Ważne jak się z tego wydość. Warto się przebudzić i przejrzeć na oczy – przecież Ci, których od lat zatrudniamy do wykonania w naszym imieniu i za nasze pieniądze, konkretnych działań, czyli politycy, zajmują się wszystkim, tylko nie tym, do czego ich powołaliśmy. Niegospodarność kwitnie, miliony wydane tu, czy tam, bez niczyjej odpowiedzialności, kryzys już nie puka, tylko wali do drzwi (vide: statystyki PKB), za chwilę wejdzie z tymi drzwiami i framugą, i zrobi się naprawdę niefajnie, COVID powyłaczał wielu ludziom źródła dochodów a tu dalej wszyscy szczują jednych na drugich,

Dżin Nienawiści, raz uwolniony, ciągle rośnie w siłę i coraz bardziej wymyka się spod kontroli. Najsmutniejsze jest to, że w tym spektaklu, w którym odgrywamy role marionetek do głosowania, nabieranych na plewy cudownych obietnic raz na kilka lat, coraz bardziej skaczemy sobie do oczu. Sąsiad zza płotu już nie człowiek, tylko „lewak”, czy „pisior”; na ulicy można dostać lanie za kolor spinki do włosów (i choć mnie, z przyczyn obiektywnych, ten problem nie dotyczy, to jednak uważam to zjawisko za straszne). Słowo straciło na ważności, można bez

żadnych dowodów i bez konsekwencji, obrzucać się wzajemnie łajnem pomówień i insynuacji. Wciąż szokuje mnie, jak to możliwe, że potrafimy na siebie wylewać takie wiadra „hejtu”, czy nazywając rzeczy po imieniu, nienawiści, z życzeniami śmierci i wszystkiego najgorszego włącznie. Aktor, który do niedawna kochany był przez miliony, Jego role w „Seksmisji”, czy innych kultowych dziełach, były uwielbiane, teksty cytowane i używane w życiu codziennym, gdy dochodzi do siebie po udarze, może na portalu społecznościowym przeczytać (liczne!) niewybredne życzenia pilnej ewakuacji na drugi świat. Drastyczne zdjęcia ciał uchodźców, którzy zginęli w morzu, płynąc ku nadziei o lepszym życiu, są komentowane tak, że skóra cierpnie. I to w kraju z którego tyłu ludzi w różnym czasie (także obecnie) emigrowało po całym świecie, szukając poprawy bytu swojego i swoich rodzin. I którzy, (sam tego doświadczyłem wiele lat temu), byli przyjmowani najczęściej życzliwie, wyciągano do nich pomocną dłoń w krajach do których przybywali. Dzisiaj właściciele orientalnych restauracji (znam osobiście takie przypadki!), osoby o innym kolorze skóry, są u nas bite i wspomniana-

ny już portal społecznościowy zawiera często teksty, które czytam ze zgrozą i z niedowierzaniem, gdzie oprócz życzeń gazowania ich, unicestwienia itp., odzywają się tęsknoty za przywódcą III Rzeszy, imienia szubrawcy nie wypowiem. I to w kraju, który od tego gnojka i jego kompanów zaznał tak gigantycznych krzywd. Jaki my świat budujemy dla naszych dzieci? Moi Drodzy, co się z nami, do diaska, porobiło?!

Im, tj. politykom wszelkiej maści, jest w tej sytuacji wygodnie. Trzymając nas w szachu, stosują te wszystkie, znane od lat sztuczki, jak choćby „dziel i rządź”, czy „divide et imperia” właściwie, bo tak to sobie nazwali już Starożytni Rzymianie, by kontrolować podbite ludy. Włączają „syndrom obłąconej twierdzy”, i inne triki, o których nie czas i miejsce tu mówić. Wszystko po to, by świadomie nas dzielić i zagrzewać do walki bratobójczej. Bo to nas mobilizuje i każe opowiadać się po jednej ze stron. A oni wówczas mogą robić, co się im żywnie podoba, wykorzystując nasze pieniądze, rozdając intratne zlecenia i stanowiska sobie i „znajomym królika”, a my co najwyżej będziemy się spierać o jakiś „dzender”, nie zauważając, jak nam rosną podatki, w portfelu ubywa, a wokół robi się coraz mniej miło. Co parę lat zaproszą nas do urn, i tak aż do tej ostatecznej.

No to może czas to zmienić? Nie mówię tu o braniu na cel wielkiej polityki, do tego trzeba lubić kąpiele błotne. Mówię o podniesieniu jakości naszego życia. O poprawie tego indywidualnego filmu, który przed naszymi oczami wyświetla się każdego dnia. Może wreszcie do tego człowieka zza płotu trzeba się

uśmiechnąć i zobaczyć w nim człowieka właśnie, a nie takiego czy owakiego wymagowanego wroga? Może zamiast czekać na cud, że to co nas otacza się „samo” kiedyś odmieni, wziąć sprawy we własne ręce? Przecież życie mamy tylko jedno i tak bardzo szkoda go zmarnować na jakieś czcze dyskusje i codziennie snującą się nienawiść, która zatruwa kolejne dziedziny naszego życia? Że to naiwne? I dobrze być naiwnym. John Lennon śpiewał w „Imagine” (tłumaczenie własne: „możesz mówić, że jestem marzycielem, ale nie jestem jedynym”). Zmieniać świat zawsze należy od spojrzenia w lustro i od zmian u siebie. Jak Ci coś w życiu przeszkadza, to przestań to robić (no, chyba, że to jest praca, choć wtedy też warto pomyśleć o zmianie). Bardzo wierzę w pro-aktywne podejście. Jeśli czegoś chcesz, to zrób pierwszy krok. Chciałbym zatem Państwu zaproponować udział w czymś pozytywnym w mojej ocenie, czymś, co może budować wspólnotę, dawać dobry przykład dzieciom, jednoczyć nas wokół wspólnego celu. Chodzi mi mianowicie o społeczne działanie na rzecz zrobienia z naszego Czchowa jeszcze piękniejszego miejsca, bo to tu, w tym cudownym zakątku, z przyjaznymi tego typu inicjatywom władzami, przyszło nam (na szczęście) żyć. Wyobrażam sobie wydarzenie wokół idei „sprzątnięcia naszego świata” na początek. Pewnie już ciężko będzie zebrać się przed zimą, ale np. w sobotę poprzedzającą pierwszy dzień wiosny, moglibyśmy się w gronie chętnych, z udziałem dzieci, rodzin, znajomych, zaopatrzeni w podstawowy sprzęt, spotkać w ustalonym miejscu

miejsce), będziemy mieli satysfakcję ze zrobienia czegoś twórczego. Może to będzie początek jakiejś cyklicznej akcji? Może przyjdą nam go głowy inne działania? Będzie można o tym porozmawiać po dniu pracy na rodzinnym pikniku. Zachęcam serdecznie do dyskusji na ten temat, ewentualnego podzielenia się swoimi pomysłami jak takie wydarzenie mogłoby wyglądać, na adres redakcji – redakcja@czchow.pl

Dużą inspiracją jest dla mnie działanie szwedzkiej grupy Rena Mälaren. Sprawdźcie ich na fejsbuku! W skrócie, to grupa ludzi, z zamiłowania nurków, którzy w okolicy Sztokholmu zabrali się za sprzątnięcie jeziora Malar i Bałtyku. Nie oglądając się na nikogo, przy okazji świetnie się bawiąc, spędzają razem czas, wyciągają, sortują i wywożą przeróżne śmieci. Dzieci, dorośli, osoby starsze. Pewnie mogliby siedzieć i narzekać na życie, ale wolą działać. Na zdjęciach widać jacy są uśmiechnięci. Sami deklarują, że w trakcie swojej działalności, wydobyli: 12 ton akumulatorów, 473 skutery i hulajnogi (!), motocykl, łącznie 59 ton śmieci! To już nie są niezauważalne rzeczy – i to w czystej, wydawałoby się, Szwecji. Mam nadzieję, że zechcecie się Państwo włączyć do akcji, będziemy o szczegółach informować na stronach Czasu Czchowa. A Ci politycy z ekranów telewizora? Przecież jak wyjdziemy na zewnątrz, to telewizor wyłączymy.

Wszystkiego dobrego i do następnego razu!

Mieszko Musiał

PS. Wszystkie zdjęcia pochodzą ze strony: https://www.facebook.com/renamalaren/photos/?ref=page_internal

PLASTIK W NASZYM OTOCZENIU „DOBRODZIEJSTWO” O OGRANICZONYM ZAUFANIU... FELIETON MARII WIŚNIEWSKIEJ-PŁACHTY

Według Światowego Funduszu na rzecz Przyrody (WWF), każdy mieszkaniec Europy i Ameryki Północnej generuje około 100 kg śmieci z plastiku, co roku do mórz i oceanów trafia 10 milionów ton plastiku, który zabija ponad milion ptaków i sto tysięcy morskich ssaków.

Jak pokazują badania, aż 54% gatunków morskich znajdujących się w Czerwonej Księdze Gatunków Zagrożonych IUCN, zostało dotkniętych problemem odpadów morskich. Żółwie zjadają torebki foliowe, myśląc, że mają do czynienia z meduzami, ptaki mylą cząstki plastiku z rybami, a albatrosy zjadają plastikowe nakrętki. Poza tym zwierzęta mogą się w plastik zaplątać.

Wśród krajów europejskich Polska zajmuje szóste miejsce w wykorzystaniu tworzyw sztucznych, wyprzedzają nas tylko Niemcy, Francja, Włochy, Hiszpania i Wielka Brytania. Trudno uwierzyć, że Polak zużywa rocznie średnio 490 torebek foliowych, a Fin czy Duńczyk tylko 4. Torebki foliowe (ich rozkład trwa od 100 do 400 lat) są jednym z największych źródeł zanieczyszczeń plastikiem, a jednocześnie jednym z najprostszych do wyeliminowania.

Nasza konsumpcja rośnie przez co rośnie również ilość wytwarzanych odpadów. Stopniowo zastąpiliśmy butelki szklane – butelkami PET, woreczki foliowe stały się wygodniejsze niż torebki papierowe, a drewniane wieszaki stały się rzadkością. Powszechne w użyciu są plastikowe kubki, sztucce, słomki, opakowania kartonowe, tubki, nakrętki, zabawki czy pojemniki na żywność. Uważnie przyglądamy się opakowaniom z plastiku – na ich odwrocie znajdziemy niewielki symbol graficzny w kształcie trójkąta z cyfrą od 1 do 7. Jest to oznaczenie tworzywa z jakiego wykonano opakowanie. Dzięki tej informacji możemy dowiedzieć się czy opakowanie jest bezpieczne dla naszego zdrowia i czy nadaje się do recyklingu.

01 – PET: polietylen, przetwarzalny, łatwy w recyklingu. Produkuje się z niego naczynia jednorazowego użytku

oraz butelki na napoje. Takich opakowań nie podgrzewaj, nie wystawiaj na słońce, nie wykorzystuj ponownie. Stosowany na dużą skalę do produkcji włókien syntetycznych – np. polaru.

02 – HDPE: polietylen o dużej gęstości, nadaje się do recyklingu, uważany za jeden z najbardziej bezpiecznych dla zdrowia. Opakowania z tym oznaczeniem nadają się do przechowywania żywności i bez przeszkód możemy używać je powtórnie. Wykorzystywany do produkcji butelek na mleko, zabawek, opakowań na chemię gospodarczą, kontenerów na śmieci oraz rur.

03 – PVC: polichlorek winylu, najczęściej stosowany w budownictwie. Używany powszechnie do wyrobu opakowań na produkty niespożywcze a także rur, stolarki okiennej, wykładzin podłogowych czy sprzętu medycznego np. strzykawek. Może wydzielać toksyny, dlatego jego stosowanie w produkcji opakowań do żywności zostało znacząco ograniczone.

04 – LDPE: polietylen o małej gęstości, nadaje się do recyklingu, stosunkowo bezpieczny. Używany do produkcji wielu rodzajów opakowań do żywności. Jest bezwonny i uznawany za całkowicie obojętny fizjologicznie. Mało odporny na wysokie temperatury. Dozwolony jest do powtórnego użytku, jednak uważany za mniej bezpieczny niż tworzywa 2 i 5. Wykorzystywany do produkcji torebek foliowych, folii spożywczej oraz opakowań na ketchup czy musztardę.

05 – PP: polipropylen wraz z tworzywem nr 2, czyli HDPE uznawany jest za jeden z najbezpieczniejszych plastików. Uznawany za obojętny fizjologicznie pod warunkiem nie podgrzewania go do bardzo wysokich temperatur, które powodują jego szybki rozkład. Podatny na zgrzewanie. Często stosowany do produkcji opakowań na wędliny i sery, kubeczków na jogurty, pudełek na margarynę czy zakrętek do butelek. Opakowania z tego tworzywa mogą być wykorzystywane ponownie.

06 – PS: polistyren, może wydzielać toksyny; coraz rzadziej stosowany w produkcji opakowań do żywności. Najpo-

pularniejszą odmianą tego tworzywa jest styropian, który dobrze sprawdza się jako izolator. Obecny jest w styropianowych kubkach na kawę, jednorazowej zastawie stołowej lub w pojemnikach na jedzenie na wynos. Zabrudzony jedzeniem rzadko kiedy nadaje się do ponownego przetworzenia.

07 – inne plastiki: kategoria, w której znajdziemy wiele niebezpiecznych dla naszego zdrowia związków, m.in. bardzo toksyczny bisfenol A (BPA). Plastików oznaczonych tym numerem nigdy nie powinniśmy powtórnie używać (chyba, że zawierają dodatkową informację BPA Free lub BPA 0%). BPA to związek, który może zwiększać prawdopodobieństwo zachorowania na schizofrenię, depresję czy chorobę Alzheimera. Żywność, która miała kontakt z BPA może powodować zaburzenia układu nerwowego i hormonalnego. W żadnym wypadku nie można tego plastiku używać w kuchenkach mikrofalowych, które zwiokrotniają przenikanie BPA do żywności.

Przykładowe rady:

1. Żywność przechowujemy wyłącznie w plastikach oznaczonych cyfrą 2 lub 5. W pozostałych grupach plastików starajmy się nie przechowywać żywności.

2. Nie używajmy ponownie butelek PET, nie podgrzewajmy w mikrofalówce żywności na tackach, na których ją kupiliśmy, (chyba że na opakowaniu zaznaczono, że nadają się do tego celu).

3. Nie podgrzewajmy w mikrofalów-

NASZYM ZDANIEM...

ce żywności w opakowaniach z grupy 7, nie wlewajmy do nich gorących płynów i nie zmywajmy w zmywarce.

4. Opakowań plastikowych używajmy zgodnie z instrukcją umieszczoną na opakowaniu, stosujmy się do oznaczeń dotyczących temperatury oraz mycia w zmywarce.

5. Świadomie planujmy zakupy produktów (przyglądaj się opakowaniom), wykorzystujmy płócienne torby zamiast reklamówek.

6. Warzywa i owoce pakujmy do woreczków wielorazowego użytku. Możesz uszyć je samodzielnie z firanek lub resztek tkanin.

7. Wybierajmy zabawki wykonane z drewna zamiast plastikowych.

8. Wybierajmy odzież z naturalnych

materiałów. Ubrania wykonane z tworzyw sztucznych w trakcie prania wydzielają mikrośliska do wody.

9. Zawsze pamiętajmy o butelce wielorazowej na wodę.

10. Wyróbujmy naturalne środki czystości do sprzątania domu. Detergenty pakowane w plastikowe butelki zastąpmy octem, sodą i szarym mydłem. To naprawdę działa!

Plastik? Rezygnuj, Redukuj, Segreguj – hasło tegorocznej akcji Sprzątanie Świata 2020. Cel akcji od lat niezmienny: wzmacnianie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz ich odpowiedzialności za środowisko naturalne. Pierwszą akcją *Clean Up the World* zapoczątkował Ina Kiernan, australijski biznesmen i żeglarz w 1989r. organizu-

jąc sprzątanie portu w Sydney. Pięć lat później (w 1994r.) akcją tą zainicjowała w Polsce Mira Stanisławska – Meyszto-wicz, założycielka Fundacji Nasza Ziemia. Od lat biorą w niej udział różne grupy wiekowe, młodzi i dorośli, wolontariusze - Ci wszyscy, którym zależy na ochronie środowiska. W trzeci weekend września z zachowaniem środków ostrożności (pandemia Covid-19), przeprowadzane były działania propagujące selektywną zbiórkę i recykling odpadów, usuwano dzikie wysypiska śmieci, sadzono drzewa.

Pamiętaj: Wspólnie dbajmy o nasz dom – ZIEMIĘ!

MWP

Artykuł przygotowano wykorzystując informacje z www.ulicaekologiczna.pl

DZIURA OZONOWA JEST CORAZ MNIEJSZA TO EFEKT WYSIŁKÓW CAŁEGO ŚWIATA

Dziura ozonowa od lat jest przedmiotem zmartwień naukowców na całym świecie. Walka o przywrócenie odpowiedniej kondycji ozonosferze – tak ważnej dla zdrowia i życia nie tylko ludzi, ale także zwierząt i roślin – zjednoczyła ekspertów i polityków z wielu zakątków globu. A co najważniejsze, przynosi efekty. Z inicjatywy Organizacji Narodów Zjednoczonych 16 września obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Ochrony Warstwy Ozonowej.

Znajdująca się w odległości 10-50 km od powierzchni Ziemi ozonosfera spełnia istotną funkcję w kontekście działania całej naszej planety. Rolą obecnych w tej części stratosfery cząsteczek ozonu jest pochłanianie promieniowania ultrafioletowego. Jego ograniczanie jest niezwykle ważne, ponieważ w nadmiernej ilości jest zabójcze dla organizmów żywych – zarówno zwierząt, jak i roślin. Wieloletnie zaniedbania ludzkości doprowadziły jednak do degradacji warstwy ozonowej. Głównych przyczyn tego negatywnego zjawiska eksperci upatrują w szerokim wykorzystywaniu substancji zubożających tę warstwę. Wśród nich wymienia się freony, które jeszcze nie tak dawno służyły m.in. jako czynniki chłodzące w lodówkach i urządzeniach klimatyzacyjnych.

– Dziura ozonowa to nic innego niż spadek stężenia ozonu w stratosferze. To zjawisko, które jest bardzo niebezpiecz-

ne dla zdrowia i życia ludzi. Zbyt duża ekspozycja na promienie ultrafioletowe może bowiem przyczynić się do wielu problemów. Najpoważniejsze z nich to uszkodzanie włókien kolagenowych w skórze, prowadzące do przyspieszania procesu starzenia się, a także powodowanie nowotworów skóry, uszkodzanie łańcuchów DNA czy nawet degeneracja oczu w postaci zaćmy. Dodatkowo, intensywna emisja UV to także zagrożenie dla całego ekosystemu naszej planety. Rośliny wystawione na zabójcze promieniowanie są narażone m.in. na kłopoty związane z procesem wzrostu – mówi Dawid Okrój, specjalista ds. ochrony o środowiska.

Na ratunek ozonosferze

Problemy związane z powstaniem

dziury ozonowej zostały zauważone przez naukowców w II połowie XX wieku. Niedługo później, jeszcze w latach 80., podjęto działania, których celem była odbudowa ozonosfery, zdegradowanej m.in. przez freony i halony. 16 września 1987 roku – pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych – podpisany został Protokół Montrealski. Dzięki niemu, a także innym porozumieniom o charakterze międzynarodowym, udało się powstrzymać emisję związków chemicznych niszczących ozon. Do dziś emisja freonu spadła o ok. 90 proc., a od 2000 r. warstwa ozonowa odbudowuje się w tempie ok. 2 proc. rocznie.

W ten sposób doprowadzono do sytuacji, w której pokłady ozonu w stra-

NASZYM ZDANIEM...

tosferze są coraz większe. Według informacji przekazanych w 2019 r. przez Program Środowiskowy Organizacji Narodów Zjednoczonych, problem może zostać w pełni zażegnany już za 30-40 lat.

Walcząc z dziurą ozonową walczymy z globalnym ociepleniem

Ekspert z Uniwersytetu Nowej Południowej Walii w Sydney wykazał, że przeciwdziałanie dalszej degradacji ozonosfery, polegające na zaprzestaniu

emisji m.in. freonów, w wydatny sposób przyczyniło się do powstrzymania innego światowego problemu, jakim jest globalne ocieplenie. Zdaniem naukowców, gdyby nie zrezygnowano z użycia tych szkodliwych substancji, temperatura na Ziemi w 2050 r. byłaby wyższa prawie o 1°C, a w niektórych regionach, np. w Arktyce, nawet o 4°C.

– *Dziś świat stoi przed koniecznością przeciwdziałania wielu problemom eko-*

logicznym. Walka z dziurą ozonową czy globalnym ociepleniem należą do najważniejszych z nich. Równie dużym wyzwaniem jest edukacja całego społeczeństwa. Musimy nieustannie pokazywać, że każde działanie człowieka ma wpływ na to, jak będzie wyglądał nie tylko świat, w którym my żyjemy, ale także ten, który pozostawimy kolejnym pokoleniom – podkreśla Dawid Okrój.

Materiał prasowy

POWIEŚĆ W ODCINKACH...

Zawsze, kiedy spoglądam w stronę Zamkowego Wzgórza, a robię to niemal codziennie z okien mojej szkoły, przychodzą mi na myśl niezliczone historie, które mogły przed wiekami rozgrywać się na ziemiach naszego grodu. Moja wyobraźnia przekracza wtedy wszelkie granice czasu i przestrzeni, pokonuje setki lat, tysiące kilometrów i kreuje nową starą rzeczywistość. Dziś proponuję historię dla Was, dla dzieci i młodzieży. Jeśli się Wam, Młodzi Czytelnicy, spodoba, to sięgnijcie po kolejny numer Czasu Czchowa. Tylko tam znajdziecie dalszy ciąg tej wyjątkowej historii...

Edyta Czyżycka

TAJEMNICE ZAMKOWEGO WZGÓRZA HISTORIA JEDNYCH WAKACJI...

Miśka jak zwykle była naburmuszona. Perspektywa kolejnych wakacji spędzonych u dziadków w Czchowie nie napawała jej optymizmem. Miała żal do rodziców, że zamiast wysłać ją na wymarzoną nadmorską kolonię ze znajomymi, zdecydowali, że znów wyjedzie na wieś. Sam pobyt w tej miejscince może mogłaby i przelknąć, ale myśl o niemal całodobowym towarzystwie natrętnych kuzynów, Seby i Eryka, spędzała jej sen z powiek. Już wyobrażała sobie ich dzikie zabawy: bijatyki na kije, wspinaczkę po drzewach w sadzie, budowanie forticy i szałasów, oblężenia i potyczki z niewidzialnymi wrogami... - Bleeee! No ileż można! Zero subtelności, fantazji i krzty romantyzmu! - zżymała się w myślach.

Ale cóż, decyzja o wyjeździe zapadła. Teraz musiała się tylko spakować, czyli upchać wszystkie niezbędne rzeczy w jednym turystycznym plecaku. Następnego dnia wieczorem po kilkugodzinnej podróży dotarła z rodzicami

do domu dziadków. W sumie od ostatniego bożonarodzeniowego pobytu niewiele się tu zmieniło. Może tylko to, że teraz, zamiast śnieżną bielą, wszystko wokół epatowało soczystą zielonością i tęczą łąkowych kwiatów. To był niewątpliwie atut pobytu tutaj – piękno przyrody i spokój. Miśka gorzko pomyślała, że, niestety, chyba jedyny. Gdy tak rozglądała się po okolicy i chłonęła urokliwe wido-

ki, usłyszała dobiegające od strony stawu wrzaski. To Seba i Eryk biegli w jej stronę, dzierżąc w dłoniach drewniane miecze i wydzierając się na całego. Z impetem wpadli na zasłaniającą się dziewczynę i powalili ją na wilgotną trawę.

- Zwariowaliście?! Chcecie pozbawić mnie zębów już pierwszego dnia?! – ryknęła, zieleniejąc ze złości. – Pobrudziłam przez was moją ulubioną koszulkę z jednorożcem! Czemu musicie być TACY?! – Miśka kipiła gniewem.

- Przepraszamy – wyjąkali chłopcy zupełnie oszołomieni jej wybuchem złości – Myśleliśmy, że się ucieszysz, gdy przywitamy cię po rycersku, jak prawdziwą księżniczkę i w ogóle.

- To ma być po rycersku?! Błazny! Dzbany do kwadratu! – wykrzyczała im prosto w twarz – Jeszcze się nie rozpakałam, a już mam was dość!

- Miśka, no luz! Zobaczysz, te wakacje będą sztosik! – przepraszająco zagajali chłopcy.

- Uhm, już to widzę, najlepsze wakacje ever – burknęła dziewczyna, zniesmaczona wizją kolejnych kilku tygodni.

Jak na złość pierwsze trzy dni wakacyjnego pobytu były deszczowe. Rzęsista ulewa nie odpuszczała ani na godzinę. Miśka, przyglądając się strugom wody spływającym po szybie, wyobrażała sobie, jak cudownie byłoby teraz czuć pod stopami gorący piasek helskiej plaży i zanurzać się w rozgrzanej morskiej wodzie... Już prawie czuła to ciepło na swoim ciele, gdy... ŁUUUP! Drzwi jej pokoju otwarły się z wielkim hukiem i wpadli przez nie Seba i Eryk.

- Czy wy umiecie pukać? Trochę kultury! Nie żyjemy w średniowieczu – warknęła.

- Super, że wspomniałaś właśnie o średniowieczu, kuzyneczko, bo jak tylko przestanie padać, to zabierzemy cię z Sebkim na nasze Grodzisko i wzgórze zamkowe. Nie uwierzysz, że to to samo miejsce, które odwiedziłaś kilka lat temu. Mówię ci, jest nie do poznania. Gwarantujemy, że poczujesz się tam jak prawdziwa księżniczka, jakbyś przeniosła się w czasie i przestrzeni. Po prostu zaniemówisz z zachwytu. Ubierz tylko jakieś wygodne buty, żebyś później nam nie jęczała, że bołą cię nogi, bo nieśli cię na pewno nie będziemy – Eryk szturchnął Sebka w bok i obaj, wychodząc z pokoju, zanieśli się śmiechem.

Miśka pomyślała, że to w sumie do-

bry pomyśl, bo lepienie z babcią pierogów i uszek zupełnie jej się znudziło. Oby tylko deszcz dał za wygraną i przestał już padać.

Nazajutrz, jak za skinieniem magicznej różdżki, zza chmur wychynęło piękne słońce, a ciemne bałwany rozpierzchły się, jakby ich nigdy nie było. Lasy, buchając kłębami mgły przedzierającymi się pomiędzy konarami drzew, wyglądały niczym zaczarowane.

- Tu jest jak w bajce, wprost nierealnie – pomyślała Miśka, wciągając do płuc kolejny haust rześkiego porannego powietrza.

Zaraz po śniadaniu cała trójka z zapalem wybrała się na zaplanowaną wyprawę. Droga była dość długa, więc chłopcy przed dotarciem na miejsce zdążyli opowiedzieć o przeprowadzonej niedawno renowacji wzgórza, o rekonstrukcji samej baszty i umieszczonych na szlaku militariach pochodzących

z różnych epok. Dziewczyna była pod wrażeniem tego, co słyszała, a gdy dotarli na miejsce, przecierała oczy ze zdziwienia. Przez dłuższy czas łapczywie rozglądała się wokół, chłonęła każdy szczegół, gładziła dłońmi kamienie, szeptała coś pod nosem i uśmiechała się do swoich myśli. Po jakimś czasie wreszcie się odezwała:

- Chłopcy, znacie mnie i wiecie, że twardo stąпам po ziemi i zawsze myślę zdroworozsądkowo, ale odkąd tu przyszliśmy, wyczuwam jakąś tajemnicę. Coś pozazmysłowego wisi w powietrzu. Jakby te stare mury chciały zdradzić mi jakiś sekret, a drzewa wyszumieć zamierchłe, długo skrywane historie – wyszeptała Miśka. – Gdy zamykam oczy, mam nieodparte wrażenie, że słyszę rzenie koni i stukot kopyt na bruku. Słyszycie? O, teraz! – dziewczyna wskazała dłońią na swe ucho.

- Słyszemy tylko ćwierkanie ptaków i jadące w oddali samochody. Chyba nadmiar świeżego powietrza zupełnie ci zaszkodził – chłopcy wzruszyli ramionami i pomyśleli, że dziewczyna chce sobie z nich zakpić.

Nagle powietrze wokół nich zadrżało, zawirowało i zgęstnia-

ło, a ciosane ściany zazgrzytały z jękiem i poczęły przesuwać się w różne strony. W kierunku dzieci kamiennym traktem leniwie zmierzał poczet rycerski, a herald jadący przodem głośno trąbił i obwieszczał królewskie zarządzenie:

- Do rycerzy, szlachty i mieszczan! Jego Wysokość, król Kazimierz, przybędzie tu lada dzień ze swoją świtą i pragnie poznać waszą gościnność. Przyjmijcie go godnie, nie szczędźcie wysiłku ani złota, bowiem to wielki zaszczyt dla waszego grodu!

Miśka i chłopcy stali jak wryci, nie mogli zrobić ani kroku.

- Czy to się dzieje naprawdę, czy ja po prostu śnię na jawie?! – zupełnie oszołomiony Seba wyjąkał stłumionym głosem.

- Cicho – szepnęła nerwowo Miśka, widząc zmierzającego w ich kierunku królewskiego posłańca...

CDN

Piwnica uczuć

Każdy powinien mieć swoją piwnicę uczuć przecież w sobie nie pomieszczyć muszę je ciągle odkładać na później, na zawsze, na lepszy moment Niektóre odkładam z wielką czułością inne z ogromnym smutkiem i żalem są takie, które zasługują na delikatność i takie, które traktuję bez sentymentu Większość jednak to moja prywatna lokata nadziei na przyszłość, że nie wszystko stracone, że muzyka wciąż gra, a ja tańczyć mogę do niej każdego dnia podryguję więc w rytm tętniącego pulsu ze świadomością, że każdy mój podskok każdy obrót i stukot stóp o podłogę wzywa uśpione poukładane w piwnicy uczucia do wyjścia na światło dzienne.

SPORT W GMINIE CZCHÓW...

Z ŻYCIA NASZEGO PIASTA...

Z perspektyw rodzica wybór dyscypliny sportowej, jaką będzie uprawiało dziecko jest trudny. Ale biorąc pod uwagę dobro dziecka... i tutaj musimy się zatrzymać drodzy rodzice. Nie zawsze nasze dobro równa się dobro w oczach dziecka. Tak już jest. Ale nie o tak trudnym temacie chciałam pisać, ale o dziewczętach i chłopcach z sekcji piłkarskiej MOKSiR Piast Czchów.

Od 2006 roku patrzę, jak nowi kadeci wstępują do sekcji, trenują, zdobywają puchary i medale, awansują, a potem... wyjeżdżają do szkoły, do pracy, zakładają własne rodziny ... i tak w koło. Przez czternaście lat prowadzenia sekcji widziałam wielu młodych chłopców i (od niedawna) dziewcząt, którzy na myśl „piłka nożna” byli tak bardzo szczęśliwi i promieniali. Niejednokrotnie wiązali swoją przyszłość z tą dyscypliną. Było i jest to piękne.

Dzisiaj mamy pięć drużyn, po jed-

nej w kategorii: skrzat, orlik, młodzik, trampkarze i juniorzy uczestniczą w rozgrywkach ligowych, natomiast młodsi w cyklicznych treningach. Skrzaty i orliki prowadzi Piotr Janicki, a starsze grupy Marcin Manelski.

Przez lata o stadion, który jest przecież integralną częścią drużyny dbał pan Wiesław Motyka, który od sierpnia jest na emeryturze. W imieniu własnym i wszystkich piłkarzy, którzy mieli przyjemność współpracować z panem Wiesławem serdecznie dziękujemy za każdą wysypaną linię, skoszoną trawę, wywieszoną siatkę, za każde dobre słowo. Mając nadzieję na dalszą współpracę życzymy panu Wiesławi dużo, dużo zdrowia.

Z drużyną Piasta związani są bezsprzecznie rodzice, na których pomoc możemy zawsze liczyć oraz samorząd gminny, który wspiera naszą działalność finansowo i merytorycznie.

Świetnie też układa nam się współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czchowie. Z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani niejednokrotnie otrzymaliśmy wsparcie w formie finansowania m.in. zajęć, zakupu strojów, orga-

nizacji wycieczek. W tym roku czchowski MOPS wsparł wakacyjny obóz szkoleniowo-integracyjny. Trzeba przyznać, że był to wyczekiwany, intensywny i efektywnie spędzony czas. Dziękujemy!!!

Na zakończenie refleksja z ostatnich dni, podczas których miałam okazję przyjrzeć się treningowi młodzików. Było to ciekawe doświadczenie. Zaangażowanie chłopców godne pochwały. I jeszcze to coś – ten błysk w oku, zaangażomość a z drugiej strony przyjaźń, praca indywidualna i jedna drużyna.

Przytoczę jeszcze odpowiedź Mateusza

Janawy na pytanie – dlaczego jesteś w drużynie? – „bo chcę rozwijać swoją pasję”.

A więc - jeśli Twoją pasją jest piłka nożna – przyjdź do MOKSiR Piast Czchów!

Zapraszamy!!!!

Elżbieta Ogiela
dyrektor MOKSiR w Czchowie

Ps.

- Udany sparing Piasta. Towarzyskie spotkanie z IVĄ Iwkowa 29 sierpnia trampkarze Piasta wygrali 4:3. Gratulacje.
- Sparing 5 września trampkarzy przyniósł zwycięstwo Temidzie Złota 4:1. Pozdrawiamy drużyny!
- W czwartkowym (10.09) meczu ligowym młodziki Piasta pokonali Orzeł Dębno 2:0. Celne strzały oddał Kamil Maciaś. Gratulujemy dla całej drużyny i trzymamy kciuki za dalsze udane zmagania piłkarskie.

5, 6, 9, 13 – SZCZĘŚLIWE MIEJSCA

Pandemia sparaliżowała wiele gałęzi naszej gospodarki, nie da się ukryć sport i kulturę też dotknęła, ale wcale nie oznacza to, że nie odnosimy sukcesów w tych dziedzinach. Warto przyrzeć się bliżej jednej z sekcji sportowej MOKSiRu w Czchowie. W tym przypadku chodzi o sekcję tenisa stołowego MOKSiR Czchów, która od wielu lat kształci, pod okiem świetnego trenera Mateusza Malika – mistrzów w tenisie stołowym. Zawodnicy ciężko pracowali w domach, a jak tylko dopuszczono możliwość szkolenia w salach, to z wielką ochotą, stosując się do procedur, trenowali na czchowskiej hali.

A oto efekty ich pracy:

- DOBRY POCZĄTEK SEZONU

SPORT W GMINIE CZCHÓW...

! ELIMINACJE DO INDYWIDUALNYCH MISTRZOSTW POLSKI MŁODZIKÓW I ŻAKÓW! 5 września 2020 roku w Krakowie na hali KS Bronowianka, rozegrano zaległe Eliminacje Wojewódzkie do Indywidualnych Mistrzostw Polski Żaków i Młodzików. Awans do MP uzyskało dwóch najlepszych zawodników. Nasz klub reprezentowało trzech zawodników. Kajetan Kanownik, Tomasz Nieć, Kacper Kostrzewa. W kategorii Żaków Kacper Kostrzewa zajął bardzo dobre 9 miejsce. W drugiej kategorii - Młodzików wysokie 5 miejsce zajął Kajetan Kanownik, a jego kolega Tomasz Nieć uplasował się na 9 lokacie.

- TOMKOWSKI SZÓSTY, A HAJDUGA DZIEWIĄTA W II WOJEWÓDZKIM TURNIEJU KLASYFIKACYJNYM SKRZATEK I SKRZATÓW. 6 września 2020 roku również w hali krakowskiej Bronowianki rozegrano II Wojewódzki Turniej Klasyfikacyjny Skrzatek i Skrzatów w tenisie stołowym. W turnieju Skrzatek triumfowała Nikola Obal (LUKS Skrzyszów), przed Emilią Świątek (MKS Tarnovia Tarnów). Najlepszym skrzatem okazał

się Jakub Turecki (UKS Gryf Gdów), który w finale pokonał Mikołaja Pilcha (także UKS Gryf Gdów). MOKSiR reprezentowali najmłodszy adepci naszej sekcji: Dawid Tomkowski i Natalia Hajduga. Dawid kolejny raz potwierdził, że jest czołowym skrzatem w województwie małopolskim zajmując wspaniale szóste miejsce. Wyśmienity debiut w turnieju wojewódzkim zaliczyła Natalia Hajduga, która zajęła dziewiąte miejsce!

- MIĘDZYWOJEWÓDZKIE MISTRZOSTWA MŁODZIKÓW W TENISIE STOŁOWYM! NARODOWY DZIEŃ TENISA STOŁOWEGO. 13 września na obiektach Bronowianki rozegrano Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików w tenisie stołowym. W tych zawodach wystartowało po 12 najlepszych młodzików z województwa małopolskiego i podkarpackiego. W gronie najlepszych znalazł się Kajetan Kanownik, zajmując ostatecznie XIII miejsce. Ta wysoka lokata to efekt jego systematycznej pracy i pasji. Natomiast dzień wcześniej 12 września swoje zmagania doświadczali najmłodszy adepci sekcji tenisa stołowego: Kacper

Kostrzewa, Dawid Tomkowski. Dzień w którym odbyły się te zawody obfitował jeszcze w ważne wydarzenia związane z tenisem, ponieważ 13 września to Narodowy Dzień Tenisa Stołowego - ogólnopolskie święto wszystkich miłośników tej dyscypliny sportowej, którzy chcą doświadczyć radości z czasu spędzonego przy stole z raketkami w rękę. KOZTS również dołączył do tej ogólnopolskiej inicjatywy organizując w Krakowie jego obchody. Były m.in. spotkania z wybitnymi tenisistami Leszkiem Kucharskim (wicemistrzem świata z 1989 r.), Danielem Górakiem (wicemistrz Europy z 2016 r.), mecze pokazowe, turnieje tenisa stołowego oraz prezentacje historii Krakowskiego tenisa stołowego.

Takie właśnie dobre wieści oznajmił na Facebooku Mateusz Malik - trener tych młodych, dobrze zapowiadających się zawodników. Cieszymy się z wyników naszych tenisistów i serdecznie ich pozdrawiamy! Natomiast trenerowi gratulujemy wspaniałych wychowanków i oczekujemy kolejnych sukcesów.

Elżbieta Ogiela
dyrektor MOKSiR w Czchowie

ZAPROSZENIE DO KLUBU BIEGACZA

W związku z zauważalnym wzrostem aktywności sportowej wśród mieszkańców gminy Czchów powstała inicjatywa zawiązania amatorskiego Klubu Biegacza pod nazwą *Baszta Team Czchów*. Celem działalności Klubu jest propagowanie i zachęcanie do aktywności fizycznej oraz promocja regionu.

Członkostwo w Klubie zakłada dzielenie się wspólną pasją podczas treningów i zawodów sportowych, udział

w biegach okolicznościowych, wymiana doświadczeń, pomoc w ustalaniu planów treningowych i spotkania z trenerami, porady fizjoterapeutyczne i wsparcie, kiedy pojawiają się kontuzje, jak również organizowanie wydarzeń sportowych w regionie.

Dla początkujących Klub zaoferuje pomoc w stawianiu pierwszych kroków biegowych, motywację poprzez rywalizację i wsparcie innych biegaczy podczas

startów oraz gorący doping.

Tak więc, jeżeli biegasz lub planujesz rozpocząć przygodę z bieganiem możesz już dziś zapisać się do Klubu Biegacza.

Wszystkich chętnych prosimy o kontakt pod adresem e-mail: baszateam.czchow@gmail.com

Więcej szczegółów udostępniemy w następnym numerze „Czasu Czchowa” Zapraszamy...

Izabela Ancukiewicz

KĄCIK KULINARNY - POD PRZYKRYWKĄ

TARTA Z PIECZONĄ PAPRYKĄ

Korzystając z pełni sezonu na paprykę chcę Państwu zaproponować przepis na tartę, z pieczoną papryką w roli głównej.

spód:

1,5 szklanki mąki pszennej

110 gr zimnego masła

1 jajko

2 - 5 łyżek zimnej wody

sól

na wierzch:

3 czerwone papryki

200 g twarogu śmietankowego

4 łyżki startego parmezanu (lub dowolnego twardego sera)

2 jajka

sól i pieprz

Mąkę wymieszać z solą, jajkiem i posiekany, zimnym masłem, szybko za-

gnieść ciasto, rozwałkować i ułożyć w formie do tarty. Schłodzić w lodówce przez minimum 30 minut. Papryki umyć, osuszyć i w całości wstawić do rozgrzanego do 220 stopni piekarnika. Opiekać dookoła, aż skórka będzie czarna. Gorące papryki włożyć do garnka i szczelnie przykryć pokrywką (można użyć folii spożywczej), ostudzić, obrać ze skórki i usunąć gniazda nasienne. Papryki pokroić w paski. Twarożek zmiksować z jajkami, solą oraz pieprzem. Ciasto wstawić do nagrzanego do 200 stopni piekarnika i podpiec przez 15 minut. Ostudzony spód posypać parmezanem, dodać masę serową i położyć paski papryki. Piec 25 minut w piekarniku rozgrzanym do 180 stopni.

Smacznego!

POMAGAMY...

POTENCJALNYM DAWCĄ SZPIKU MOŻNA ZOSTAĆ NIE WYCHODZĄC Z DOMU!

DKMS
POKONAJMY NOWOTWORZY KRWI

Rejestracja online

Charakterystyczne czerwono-białe stanowiska Fundacji DKMS, przy których na potencjalnych Dawców szpiku czekali wolontariusze, można było dotychczas spotkać w galeriach handlowych, podczas wydarzeń plenerowych czy imprez masowych. Ze względu na epidemię Covid-19, aktualnie

rejestracje odbywają się online. Pandemia jest bardzo trudnym czasem dla chorych, których potrzeby nie zmniejszyły się. Wciąż wielu Pacjentów, cierpiących na nowotwory krwi, czeka na swojego niespokrewnionego „bliźniaka genetycznego”, żeby móc żyć. A ratować ludzkie życie - w bezpieczny sposób - można nawet podczas pandemii, co udowodniło 543 Dawców faktycznych, którzy w okresie od marca do sierpnia oddali krwiotwórcze komórki macierzyste, dając komuś szansę na zdrowie. Jak zostać Potencjalnym Dawcą szpiku?

Kto może zostać Dawcą szpiku?

Potencjalnym Dawcą szpiku może zostać każdy, kto chce pomóc, jest ogólnie zdrową osobą pomiędzy 18. a 55. rokiem życia o wskaźniku masy ciała nie wyższym niż 40 BMI. Zanim podejmiemy świadomą decyzję o zostaniu potencjalnym Dawcą szpiku, to warto najpierw zapoznać się z listą chorób, które mogą stanowić przeciwwskazanie do rejestracji, i sprawdzić, czy nasz stan zdrowia pozwala na dołączenie do bazy Dawców szpiku Fundacji DKMS. Lista przeciwwskazań znajduje się

POMAGAMY...

na stronie: <https://www.dkms.pl/pl/content/kto-mo%C5%BCe-zosta%C4%87-dawca%C4%85>.

Kliknij - „zamów”

W trakcie pandemii przyzwyczailiśmy się do wirtualnych zakupów, więc internetowe zamówienie pakietu rejestracyjnego nie będzie stanowić dla nas problemu. Żeby dołączyć do bazy Dawców szpiku Fundacji DKMS wystarczy wejść na stronę: <https://www.dkms.pl/pl/zostan-dawca>, zamówić **bezpłatny pakiet rejestracyjny**, który przyjdzie do nas drogą pocztową w ciągu tygodnia, a potem systematycznie sprawdzać swoją skrzynkę na listy!

Odbierz pakiet, wypełnij formularz, pobierz wymaz

W pakiecie rejestracyjnym od Fundacji DKMS znajdziemy formularz, który należy wypełnić, oraz pałeczki do samodzielnego pobrania wymazu z wewnętrznej strony policzka. Do pakietu dołączona będzie także instrukcja, tłumacząca, w jaki sposób pobiera się taki wymaz - nie ma się czego obawiać, bo to nic trudnego, a samo pobranie trwa zaledwie kilka minut!

Odeślij pakiet

Wypełniony formularz wraz z pałeczkami należy spakować do koperty zwrotnej, dołączonej do pakietu rejestracyjnego, który do nas przyszedł, a następnie odeśłać na adres Fundacji DKMS. Następnie pobrany wymaz zostanie szczegółowo przebadany pod kątem antygenów HLA (**Human Leukocyte Antigen**) - tzw. antygenów zgodności tkankowej, na podstawie których dopasowuje się Dawcę szpiku do Pacjenta wymagającego transplantacji szpiku. To właśnie ze względu na to podobieństwo mówi się, że ktoś jest czyimś „bliźniakiem genetycznym”, bo aby doszło do przeszczepienia Pacjentowi krwiotwórczych macierzystych od Dawcy niespokrewnionego, to muszą być oni do siebie bardzo podobni pod względem HLA.

Bądź z siebie dumny!

Dołączenie do bazy Dawców szpiku to piękny gest solidarności z osobami, cierpiącymi na nowotwory układu krwiotwórczego, i jednocześnie realne zwiększenie szansy na znalezienie „bliźniaka genetycznego” dla osoby, dla której przeszczepienie krwiotwórczych komórek macierzystych jest jedyną szansą na uratowanie życia. Każdy potencjalny Dawca szpiku jest bar-

DKMS
FUNDACJA DAWCÓW SZPIKU

JAK ZOSTAĆ DAWCĄ KOMÓREK MACIERZYSTYCH ONLINE?

1. Zarejestruj się online na www.dkms.pl

2. Odbierz przesyłki

3. Pobierz wymaz

4. Odeślij pakiet listonoszowi

5. Gratulujemy! Rejestracja zakończona!

DKMS
FUNDACJA DAWCÓW SZPIKU

5 KROKÓW

dzieli Cię od pobrania komuś szansy na życie!

1. Rejestracja

2. Odbieranie przesyłek

3. Pobranie wymazu

4. Pobranie komórek macierzystych

5. Przeszczepienie

Zarejestruj się online na www.dkms.pl

dzo ważny, ponieważ nigdy nie wiadomo, czy osoba podobna pod względem genetycznym nie zachoruje i nie będzie potrzebowała pomocy właśnie tej konkretnej niespokrewnionej osoby. Warto podkreślić, że znalezienie zgodnego Dawcy jest bardzo trudne - szansa na to wynosi 1: 20 000, a przy rzadkim genotypie nawet 1: kilku milionów. Im więcej osób znajdzie się w bazie Dawców szpiku Fundacji DKMS, tym większe prawdopodobieństwo, że ktoś wróci do zdrowia, swoich bliskich i będzie mógł realizować marzenia.

Więcej informacji o Fundacji DKMS:
www.dkms.pl

Misją Fundacji DKMS jest znalezienie Dawcy dla każdego Pacjenta na świecie potrzebującego przeszczepienia komórek macierzystych. Fundacja działa w Polsce od 2008 roku jako Ośrodek Dawców Szpiku w oparciu o decyzję Ministra Zdrowia

oraz niezależna organizacja pożytku publicznego wpisana do KRS 0000318602. To największy Ośrodek Dawców Szpiku w Polsce, w którym zarejestrowały się 1 734 723 osoby (sierpień 2020), spośród których 8 223 osoby (sierpień 2020) oddały swoje krwiotwórcze komórki macierzyste lub szpik Pacjentom zarówno w Polsce, jak i na świecie, dając im tym samym drugą szansę na życie. Aby zostać potencjalnym Dawcą, wystarczy przyjść na organizowany przez Fundację Dzień Dawcy szpiku lub wejść na stronę www.dkms.pl i zamówić pakiet rejestracyjny do domu.

materiał prasowy

GEODEZJA

mgr inż.
Michał Nierodziński
geodeta

Wykazy synchronizacyjne
Mapy do celów projektowych
Tyczenie budynków
Inwentaryzacja powykonawcza budynku
wraz z przyłączami
Aktualizacja mapy

tel. kom. 663-328-326
tel. kom. 693-425-991
anierodzinska@vp.pl

alejdoskop

KWIATY W ROCZNICĘ WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

Dla upamiętnienia 81 rocznicy wybuchu II wojny światowej, która rozpoczęła się od ataku hitlerowskich Niemiec na Polskę burmistrz złożył kwiaty pod pomnikami w Czchowie, które są związane z tymi trudnymi kartami w historii Naszej ojczyzny.

„Nie możemy pozwolić aby upływ czasu prowadził do zacierania się pamięci o bohaterskiej postawie milionów Polek i Polaków oraz wielkiej ofierze jaka poniosło polskie społeczeństwo.

Naszym zadaniem jest dbałość o naszą historyczną spuściznę. Niech pamięć

o ofiarach, tamtych trudnych czasach będzie motywacją do pracy na rzecz Polski oraz Naszej małych ojczyzny” – powiedział Marek Chudoba burmistrz Czchowa.

ZŁOTA

Parafia Złota była wzmiankowana po raz pierwszy w wykazach świętopietrza w 1346 roku. W dokumencie z 1384 r. jako właściciel wsi wymieniany jest „Jaśko de Słota”. Zachowały się także wzmianki o sprzedaży wsi bądź jej części z lat 1472 i 1476 oraz dokumenty z wizytacji kanonicznych biskupów krakowskich w parafii od 1596 roku.

W XVII w. Złota została własnością rodu Tarłów, którzy ufundowali w 1649 r. nowy drewniany kościół pw. św. Michała Archaniola Wewnątrz znajdują się trzy

barokowe ołtarze z 2. poł. XVII w. Kościół był częściowo przebudowany w XIX wieku.

Kolejnymi właścicielami wsi byli członkowie rodziny Lanckorońskich. W 1820

r. Złotą zamieszkiwało 520 osób, w 1866 605, zaś w 1896 1031. W I. poł. XX w. liczba mieszkańców wsi wciąż rosła, w 1936 r. było ich 1235

BRZESKI SZPITAL

Od strony lądowiska Szpitala Powiatowego w Brzesku stanął wojskowy namiot. To tutaj pobierany jest materiał do badań na obecność koronawirusa pacjentów przebywających na kwarantannie i w izolacji domowej.

Pacjentów kwalifikowanych na badania o ich terminie powiadania SMS-em Sanepid. Badania są wykonywane przez wszystkie dni tygodnia. Dla osób przebywających na kwarantannie wymazy odbywają się w godzinach 7.30-11.30, osobno dla pacjentów w izolacji domowej: godz. 11.30 -12.30.

Namiot został ustawiony od strony południowej szpitala w pobliżu lądowiska dla helikopterów.

Dla pacjentów szpitala testy w kierunku koronawirusa wykonywane są w oddzielnym namiocie ustawionym obok Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Jest to wymóg konieczny przyjęcia do szpitala.

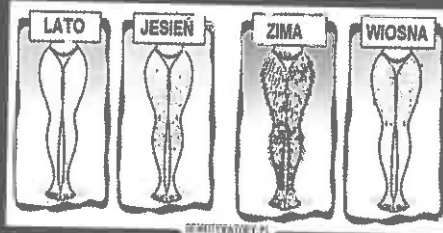
CZCHÓW SIĘ ZMIENIA... Znajdź różnicę :)

TO BĘDZIE CIEPŁA JESIEŃ!

MÓWILI

WRZESIEŃ

Kalendarz damskiej depilacji

KIEDY ZNAJDZIESZ DYCHĘ W
JESIENNEJ KURTCE

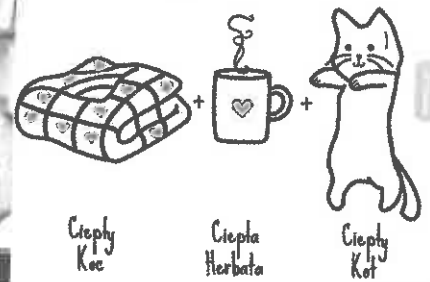

Halo, wiosna?

Mordo ty moja

Jesienny Przetrwalnik

OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow. ok. 1000m²
w Czchowie przy ul. Pęcherska Góra
Więcej informacji pod nr tel. 507 987 287

SPRZEDAM działkę budowlaną 53a w miejscowości
Piaski Drużków. Kontakt TEL. 604317668

SPRZEDAM działkę budowlaną
o powierzchni ok. 1000 m² w Czchowie
przy ul. Pęcherska Góra.
Więcej informacji pod nr tel. 507 987 287

SPRZEDAM ponton 3m, 4os.
(morski, sztywne podłoga) plus silnik elektryczny
Minn Kota nieużywany, pompa, pokrowiec,
wózek i inne akcesoria. Tel. 48 602 555 274

SPRZEDAM działkę o powierzchni 66a
w miejscowości Tworkowa.
Kontakt 798725182

SPRZEDAM działkę budowlaną
o pow. 0.59 ha - kontakt 603811576
SPRZEDAM pszenicę i mieszankę zbożową -
kontakt 603811576

SPRZEDAM działkę o pow. 0,86ha
w miejscowości Złota. W tym są dwie działki
budowlane o pow. 0,20 ha reszta to łąka.
Na działce jest studnia z wodą i piwnica w ziemi.
Cena za ar 500 00 zł. Kontakt 604224136

SPRZEDAM silnik 5 5 KW - 500 zł,
silnik 0,75 KW - 120 zł, silnik 0,6 KW - 100 zł,
reduktor WD - 250 wraz z silnikiem 22 KW -
1000 zł. Telefon 697488455

SPRZEDAM pręt zebrałka 12m - 45 sztuk, drut
6 - 40kg, drut 4 - 35kg, krokwy 7m - 6 sztuk,
pojemnik na wodę 1000 litrow - 1 sztuka.
Cena do uzgodnienia. Kontakt 504 156 107

WYNAJMĘ rębak do gałęzi, zapinany do traktora
z możliwością workowania zrebki.
Numer telefonu 884221913

WYNAJMĘ mieszkanie o pow. 45 m²
w Domosławicach, dawna kawiarnia „Myszka”
Kontakt: 502637014

Kompresor Pomeł o wydajności ok. 890l/min,
butla o poj. 395L, silnik 5 5 KW cena 2800.
Kontakt 881096670

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow. 30 ar
w Czchowie, ulica Spacerowa 21
kontakt 73051880

W ZWIĄZKU Z AKTUALIZACJĄ OGŁOSZEŃ DROBNYCH,
CHĘTNYCH DO UMIESZCZENIA ZA DARMO OGŁOSZENIE
W TEJ RUBRYCE PROSIMY O WYCIECIE I WYPEŁNIENIE
KUPONU A W NIM NALEŻY WPISAĆ TREŚĆ
OGŁOSZENIA JAKĄ CHCEMY UMIEŚCIĆ,
NASTĘPNIE DOSTARCZYĆ OSOBIŚCIE
LUB DROGĄ POCZTOWĄ NA ADRES:
MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA,
UL. SZKOLNA 1, 32-880 CZCHÓW

KUPON DO CZASU CZCHOWA

Ogłoszenia drobne:

Dla zainteresowanych umieszczeniem ogłoszenia drobnego w gazecie. Wytnij i wypełnij kupon a 1 ogłoszenie w Czasie Czchowa masz za darmo.

REMONTY WYKOŃCZENIA

TOMASZ PIOTROWSKI

785 349 483

ZAKŁAD STOLARSKI PRUSAK

drzwi * schody * podłogi
balkony * boazerie * meble
altany * domki drewniane
komputerowe suszenie drewna
deski tarasowe

32-860 Czchów Jurków 304 A
tel. 0-693 447 312

OKNA-DRZWI

WYKONANIE I SPRZEDAŻ OKIEN I DRZWI

**EURO
PERFECT**

MONTAŻ I SPRZEDAŻ STOLARKI OTWOROWEJ

europerfect.eu
533 724 687, 509 316 491

- ROLETY
- FASADY ALUMINIOWE
- ŻALUZJE FASADOWE I OKIENNE
- DORADZTWO I POMOC W ZAKRESIE STOLARKI
- SPECJALISTYCZNE MONTAŻE

EWAN
podnośniki koszowe

Andrzej Nieć
Ewa Różanowska-Nieć
tel. 513 077 911
508 514 314
e-mail: ewanpodnosniki@gmail.com

podnośniki koszowe

podnośniki koszowe - wynajem

usługi: mycie elewacji,
wycinka i przycinanie drzew,
pielęgnacja żywopłotów,
prace wysokościowe, montaż reklam
naprawa dachów, rynien
usuwanie nawisów i więcej

EWAN Podnośniki Koszowe
Ewa Różowska-Nieć Andrzej Nieć S.C.
Jurków 20
32-860 Czchów

Leszek Szot

Jurków 322
tel./fax: 014/6842203
68 42 414, kom. 0601 496 571
e-mail: szot@b-net.pl,
www.szot.b-net.pl

OGRZEWANIE - KLIMATYZACJA - WENTYLACJA - SERWIS

OGRZEWANIE
I HYDRAULIKA
TO NASZA
SPECJALNOŚĆ!

kompletne wykonawstwo instalacji
wod-kan-gaz-co, kotły kondensacyjne
kolektory słoneczne
pompy ciepła
usługi mikrooparką

Wybierz najlepszy dla siebie ROR w KBS!

ROR DEBIUT
ROR STUDENT
ROR STANDARD
ROR SENIOR
ROR VIP

Usługa bankowości elektronicznej KBS24

Bankowość mobilna mKBS

Polski Bank

www.kbsbank.com.pl

Krakowski Bank Spółdzielczy

Filia Jurków, 32-860 Czchów
Jurków 354 - Stacja paliw "Petrol"
tel. 14 663 60 40

BANKOMAT
24h

Zapraszamy także do bankomatu na Stacji Paliw Tymowa 420

PREMIET JURKÓW
TEL 601999255

CZĘŚCI DO MASZYN

CZĘŚCI
MOTORYZACYJNE

ARTYKUŁY
BHP

ZAKUWANIE
WĘZY
HYDRAULICZNYCH
LIN STALOWYCH
I LANCUCHÓW

**OBUWIE ROBOCZE
CZYZ
SPECJALISTYCZNA**

**KASKI OCHRONNE
OCHRONA OCZU**

**REKAWICE ROBOCZE
OCHRONA SŁUCHU**

**MA ODEK
NADRIUM
WYKONLEM**

**OLEJE, AKUMULATORY,
AKCESORIA, FILTRY,
KONSERWACJE**

JCB CAT CASE VOLVO KOMATSU

Zajazd Zagłoba

Domowe jedzenie,
zawsze po drodze

ZAJAZD ZAGŁOBA W JURKOWIE

TEL. 14 68 42 110

UL. KOLONIA 4 32-860 CZCHÓW
WWW.HOTELLAZISKA.COM.PL

TEL. 723-110-110

Hotel Łaziska

PRZYJĘCIA WESELNE do 250 osób. Szkolenia, konferencje, imprezy okolicznościowe.

Duża sala z widokiem na jezioro. **Parkingi, klimatyzacja, miejsce do zabawy dla dzieci. Noclegi.**

RABEK

ROBOTY ZIEMNE

887 239 239

RABEK.RZB@GMAIL.COM

**WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU
BUDOWLANEGO**

690 239 239

F.H.U. **RABEK**

www.rabek.pl
biuro@rabek.pl

JURKÓW 53b

32-860 Czchów

SPRZEDAŻ tel. 14-68-43-400, tel. 605-606-046

BETONIARNIA tel. 603-399-672, KSIĘGOWOŚĆ tel. 14-68-42-550

fax. 14-68-43-111

TUCHÓW tel. 14-65-24-660, 607-427-110

BRZESKO tel. 14-62-59-858, 605-606-047

MATERIAŁY BUDOWLANE, WĘGIEL, KRUSZYWO, BETON